

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
TIEDOTUSLEHTI
YRITTÄJYYSNUMERO
No 7/2007

Tiedonjyvä

Hoivayrittäjäyys on yhteistyötä - s. 8

Tutkimuksesta timantteja - s. 15

Teemana yrittäjyys

- 10 Hoivayritykset etsivät vielä rooliaan
- 13 Oma yritys palvelee tutkimusta
- 15 Yritysasiamies etsii tutkimuksesta timantteja
- 18 Johtajuuskohtauksia pitää varoa

■ Lisäksi

- 4 Lyhyet
- 20 Lisäpotkua tutkijauralle ulkomailta
- 22 Yksi meistä
- 24 Kolumni
- 25 Täällä Tansania
- 26 Nooan arkki
- 26 Hevos-Heikin saavutukset
- 28 Tiedonnäkkään
- 30 Väitökset
- 31 Tietoniekka
- 32 Summary
- 33 Vitriini
- 34 Kalenteri

Tiedonjyvä

42. vuosikerta
Painos 8 500 kpl
Vastaava toimittaja
Anu Mustonen
puh. (014) 260 1054
anu.mustonen@adm.jyu.fi

Toimitussihteeri
Kirsi-Marja Nurminen
puh. (014) 260 1055
kirsi-marja.nurminen@adm.jyu.fi

Ilmoitusmyynti ja tilaukset
Kalevi Luoma
puh. (014) 260 1049
kalevi.luoma@adm.jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän
yliopisto

Käyntiosoite
Seminaarinkatu 15,
hallintorakennus, 4. kerros
Faksi (014) 260 1041

Julkaisija
Jyväskylän yliopisto
Forssan Kirjapaino 2007

Sisäinen jakelu:
Virastomestarit
ISSN 0789-4805

Seuraava numero
ilmestyy 8.2.2008

Kannessa: sairaanhoitaja
Pia Pahlanen annostelee
Maiju Honkaharjun lääkkeet
Kuva: Tomi Hirvinen/
Kuvatiimi

Tiedonjyvän tilaukset:
www.jyu.fi/viestinta/tiedonjyva
Juttuvinkit toimitussihteerille

Tämä numero jaetaan myös kaikille Keski-Suomen Yrittäjien jäsenyrityksille.

Matti Koiranen
yrittäjyyden professori

Yrittäjyys tahtona ja mahdollisuutena

Otsikon olen lainannut **Iiris Aaltio-Marjosolan** lisensiaattitutkimuksesta, jonka hän julkaisi vuonna 1979 Jyväskylän yliopistossa. Ajatus, jonka mukaan yrittäjyys on mahdollisuus ja pitkälti tahdon asia, oli ajankohtainen tuolloin ja erityisen ajankohtainen juuri nyt.

Yrittäjyys on mielestäni konkreettinen tapa (mahdollisuus), jolla ihminen, ihmisryhmä tai kokonainen työyhteisö voivat itse luoda itselleen tahtomaansa todellisuutta (tahto). Tarkoitin tällöin yrittäjyyttä sen laajimmassa mahdollisessa merkityksessä. Miellän yrittäjyyden ajatelu-, toiminta- ja suhtautumistavaksi työntekoon missä tahansa työssä ja missä tahansa työyhteisössä.

Yrittäjyys on mahdollisuus ja voimavara myös omalle yliopistollemme. Yliopiston kahta tuttua perinteistä perustehtävää, tutkimusta ja opetusta, on mahdollista toteuttaa ja uudistaa yrittäjämäisesti sisäisen yrittäjyyden idealla. Yliopistojen kolmas lakisääteinen tehtävä, joka painottaa tietämyksen ja osaamisen soveltamista ympäröivän yhteiskunnan hyväksi, tarjoaa sekä ulkoisen että sisäisen yrittäjyyden esiintulolle monia uusia mahdollisuuksia.

Mahdollisuuksia lisää osaltaan ja haastaa käyttämään käynnissä oleva siirtymä tilivirastosta yrittäjyysyliopistoksi. Sen tuottama toivottu muutos on lisääntyvä toimintavapaus pääomittaa rahastoinnin avulla entistä paremmin kehityshankkeita. Yliopiston ja elinkeinoelämän rajapinnassa ei ole enää takavuosien muuria, ja samalla puhe akateemisista norsunluutorneista on vaimenemassa.

Yliopisto-opetuksessa ja yliopiston koko toiminnassa on tarpeen yrittäjyyden edistämiseksi huolehtia siitä, että kasvatetaan herkkyyttä tunnistaa ja hyödyntää mahdollisuuksia. Tärkeätä on oppia yrittäjyydelle suo-

peita arvoja ja asenteita; oppia voittamaan yrittäjyyteen, omistajuuteen ja työnantajuuuteen liittyviä pelkoja; sisäistää yrittäjyyden edellyttämää motivaatio ja tahto. Nämä kaikki neljä ovat isoja haasteita yrittäjyyskasvatukselle.

Jyväskylän yliopistossa yrittäjyys on yksi taloustieteiden tiedekunnan pääaineista, mutta se on samalla mahdollisuus myös koko yliopistolle. Sadat yliopistomme opiskelijat saavat vuosittain vähintäänkin ”pissaratartunnan” yrittäjyyteen, ja monet opiskelevat sitä myös tutkintonsa sivuaineena. Yliopistossamme on kaksi aktiivista yrittäjyyden maisteriohjelmaa ja monikymmenpäinen jatko-opiskelijajoukko. Useat kymmenet ovat väitelleet yliopistossamme yrittäjyys pääaineenaan.

Yrittäjyys on sekä taito- että tahtolaji. Tämä pitää paikkansa myös yliopiston omaa yritteliäisyyttä ajatellen. Yrittäjyyteen oppiminen on henkisen kasvun prosessi.

Pelkästään teknokraattisen tai taloudellisen ajattelun varassa toteutettu yrittäjyyskasvatus ei tuota yhtä luja perustaa kuin meillä omaksuttu yritteliään ihmisen henkisen kasvun lähestymistapa. Tämä orientaatio tavoittelee sitä, että yrittäjyydestä tulee keskeinen osa oppijan elämää. Oppija löytää ja rakentaa oman yrittäjäminänsä. Tämän idealin toteuttamiseen monialaisella yliopistolla on selkeä kilpailuetu verrattuna kapeampialaisiin korkeakouluihin.

Suomalaiset yliopistot kilpailevat jo nyt kovasti keskenään myös yrittäjyyden koulutusohjelmillaan. Menestymme, kun olemme askeleen tai pari muita edellä, innovatiivisempia ja laadukkaampia kuin muut. Siinä on mahdollisuutemme, kun sitä innostuneesti isolla joukolla tahdomme.

ANNEMARI MÄKINEN

Korkeakouluverkko tiivistyy tulevaisuudessa

– **Yliopistojen pitää vastata** globaaleihin haasteisiin. Niitä ei voida enää kehittää valtionhallinnon osana, vaan valtaa ja vastuuta on nyt siirrettävä yliopistoille itselleen, totesi johtaja **Anita Lehikoinen** opetusministeriön ja korkeakoulujen johdon seminaarissa Jyväskylässä.

Suomessa käytetään OECD-maista eniten valtion rahaa korkeakoulutukseen. Lisää julkista rahaa ei ole jatkossa luvassa, vaan vuorossa on korkeakouluverkon tiivistäminen, työnjako ja päällekkäisyyksien poisto.

– Riittävän suuret korkeakoulut, koulutusohjelmat ja laitokset, Lehikoinen evästi yliopistoväkeä.

Suomeen mahtuu tulevaisuudessa 12–15 yliopistoa, jotka ovat profiloituneet selkeästi omille painoaloilleen. -LH

ISMO HANNULA

Taiteilija Marjatta Tapiola mallinsa rehtori Aino Sallisen kanssa.

Aino Sallisesta vahva muotokuva

Jyväskylän yliopiston pitkäaikaisimman rehtorin, **Aino Sallisen**, 60-vuotisjuhlia vietettiin 17.11. Merkkipäivän kunniaksi Jyväskylän Yliopistosäätiö maalautti rehtorista muotokuvan. Sen teki rehtorin toivomuksesta taiteilija **Marjatta Tapiola**. Muotokuva sijoitetaan Rehtoraattiin, hallituksen kokoushuoneeseen.

Nordea Pankki puolestaan lahjoitti rehtorin yksityiseen kokoelmaan rinnakkaisversion tästä muotokuvasta. Myös sen teki Marjatta Tapiola. Rehtori Sallinen on Nordea Pankin neuvottelukunnan jäsen.

Rehtori muisteli Helsingin Käpylässä pidettyjä mallinaistumistuokioita lämmöllä.

– Vaihdoimme muun muassa ruokareseptejä ja koiranhoitokokemuksia.

Presidentin tervehdyksen juhlaan toi rouva **Eeva Ahtisaari**, joka muun muassa muisteli Ahtisaarten monia presidenttiaikaisia vierailuja Jyväskylään. Valtiovallan tervehdyksen puolestaan toi pääministerin esittyttyä kauppa- ja teollisuusministeri **Mauri Pekkarinen**.

– Aino Sallinen, osaat yhdistää globaalin ja lokaalin. Sinä ja yliopisto olette kuin Nummisuutarien Esko ja Kreetta – toinen tuo heti mieleen toisen, Pekkarinen lausui.

Puhujat kiittelivät Sallisen roolia Jyväskylän yliopiston merkityksen nostajana, Keski-Suomen kehittäjänä ja valtakunnallisena vaikuttajana. Jyväskylän kaupunginjohtaja **Markku Andersson** muistutti Sallisella olleen keskeisen roolin myös alueen "Human Technology" -brändin luoja. -KMN

Liikanen kannusti: Älykästä kasvua koulutuksen kautta

Suomen Pankin pääjohtaja Erkki Liikanen sparrasi yliopistojen johtoa hyödyntämään entistä innokkaammin it-ratkaisuja ja alan osaamista mietittäessä yliopistojen tuottavuuden ja osaamisen tehostamista. Älykäs kasvu johtaa hänen mielestään mielekkääseen kokonaistuottavuuden kasvuun, ja kasvussa on vielä koulutuksen kautta paljon potentiaalia. Liikasen esimerkit muun muassa eurooppalaisen rahoitusmaailman ja rahaliikenteen kehitysprojekteista olivat it-yleisölle kannustavaa kuultavaa – kehitettävää riittää ja osaajia tarvitaan.

Korkeakoulujen tutkimus ja opetus verkottuvat entistä tiiviimmin globaalien toimijoiden kanssa.

– Vuorovaikutus on arvokasta myös yritykselle, totesi TKT **Jouni Pyötsiä** Metso Automation Oy:stä.

Yhteisöt työskentelevät koko ajan tiiviimmin erilaisissa verkostoporaaleissa. Ne ovat avain kollektiivi-

TARJA VÄNSKÄ-KAUHANEN

seen oivallukseen ja älyyn yrityksen ja kumppanuusverkoston sisällä. Kokemuksia kootaan esimerkiksi Forest Cluster Portalin kautta.

Viitensataa korkeakoulujen it-ammattilaista perehtyi tietohallintokentän ajankohtaisiin asioihin Paviljongissa loka-marraskuun vaihteessa. Päiviä isännöivät Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu. -TVK

LukiMat auttaa lukemaan ja laskemaan

Lukemisen ja matematiikan oppimisen vaikeuksissa auttava LukiMat-verkkopalvelu on avattu osoitteessa www.lukimat.fi. Palvelu on suunnattu esi- ja alkuopetusikäisille lapsille. Alkuvaiheessa verkkopalvelussa on tarjolla lukivaikeuksia ehkäisevän Ekapelin uusi versio sekä Numerorata-peli matemaattisten

valmiuksien harjoitteluun. Verkkopalvelun ovat toteuttaneet Niilo Mäki -instituutti ja Jyväskylän yliopisto opetusministeriön tuella.

Palvelu täydentyy asteittain seuraavien vuosien aikana. Se on toistaiseksi täysin suomenkielinen. Ruotsinkielisiä sisältöjä laaditaan palvelusta saatavan palautteen pohjalta.

Perhe- yrittäjyydestä konferenssi ensi kesänä

Jyväskylässä järjestetään elokuussa 2008 konferenssi perheyrittäjyyden ja yrittäjyyden koulutuksen kehittämiseksi.

– FBE 2008 -konferenssi eli Best practices on family business and entrepreneurship higher education kokoaa Jyväskylään maailmanlaajuisesti alan tutkijoita ja kouluttajia kehittämään perheyrittäjäopetusta, tapahtumasta vastaava KTT **Juha Kansikas** toteaa.

Jyväskylän yliopistossa on kehitetty aktiivisesti perheyrittäjien tutkimusta ja koulutusta. Sekä perheyrittäjyyden kansainvälinen maisteriohjelma, perheyrittäjien kauppa-oikeuden opinnot että avoimen yliopiston Family Business and Ownership -opinnot tarjoavat Jyväskylässä koulutusmahdollisuuksia alalla.

Haku aika kauppatieteiden maisterin tutkintoon johtavaan perheyrittäjyyden maisteriohjelman päättyy 31.1.2008. Sen tavoitteena on vastata omistajuuden, perheyrittäjien ja yrittäjyyden haasteisiin.

*Lisätietoja maisteriohjelmasta:
www.jyu.fi/familybusiness*

Kirjallisuuden äänitelajoitus sai kunniamaininnan

Jyväskylän yliopiston kirjallisuuden oppiaine on saanut kunniamaininnan Arkistojen Päivän toimikunnalta. Oppiaine teki Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjallisuusarkistolle merkittävän äänitelajoituksen, johon sisältyy opiskelijoiden ja tutkijoiden tekemiä kirjailijahaastatteluja 1970-luvulta 1990-luvulle. Mukana ovat muun muassa **Marko Tapio, Harri Tapper, Irja Virtanen** sekä kolmisenkymmentä muuta keskusomalaisista kirjailijaa.

Toimikunta on nimennyt vuoden arkistoteoksi 2007 Mikkelin ammattikorkeakoulun sähköisen aineiston hallinnan ja arkistoinnin erikoistumisopintojen kehittämistyön ja erityisesti ensi vuonna alkavan uuden Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin koulutusohjelman edeltävän suunnittelutyön.

Kansalaisyhteiskunta netissä

Jyväskylän yliopisto julkisti kansalaisyhteiskunnan KANS-tutkimusportaalin internetissä osoitteessa kans.jyu.fi. Portaali kokoaa alan tutkimusta sekä auttaa alan toimijoiden verkottumisessa.

Portaali on suunnattu niin tutkijoille, opiskelijoille, järjestöille, medialle, seminaarien järjestäjille, tutkimuksen tarvitsijoille kuin päättäjillekin. Sen on tuottanut Kansalaisyhteiskunnan maisteriohjelma.

Författaren Anna Jörgensdotter besökte Jyväskylä i november.

”Bära sig själv som en present”

Författaren och poeten Anna Jörgensdotter besökte Jyväskylä den 7 november som inbjuden gäst av språkcentret.

– Jag har skrivit sedan jag var liten, berättar hon.

Skrivandet är för henne en kombination av ett behov av att komma bort, gå in i andra karaktärer, men också att stanna kvar, hålla kontakten med sig själv.

– Jag vill heta det jag heter, jag vill vara den jag är.

Små flickor måste lära sig att vara välanpassade, inte ta så mycket plats. Hon ville skriva en kontrast för att inte kvävas. I det skrivande rummet fick hon vara stark, fick svära, fick vara möjlig, fick ta plats. Skrivandet har varit en fri zon.

– En frihetskamp, en motsändskamp, mot sånt jag inte vill ha i mig, inte heller i samhället.

Jörgensdotter skriver för att hon vill förstå sitt ursprung, att se sin bakgrund, hur man hänger ihop med hela världen.

– Jag skriver om kvinnor och flickor som verkligen vill leva men

inte vet hur.

Jörgensdotter debuterade 2002 med romanen Pappa Pralin. Den skrev hon när hon hade tagit sig ur ätstörning, var fortfarande inne i ett läkemedelsmissbruk.

– Jag blev så jävla trött på att behandla mig själv illa. Jag såg inte anledningen varför jag gjorde så. Jag ville ju stryka mig själv över kinden.

Anorexidebatten i början på 90-talet var ensidigt, tyckte Jörgensdotter.

– Det handlade bara om kropp och mat. Men det handlar ju om saker som är generella, en protest mot förväntad kvinnoroll, att ta så lite plats som möjligt.

Hon började fundera på hur hennes familj såg ut. Pappan var mycket frånvarande, reste mycket och när han kom hem hade han en ask wienernougat med sig - där var namnet på boken.

– Pappa Pralin stannar vid familj, men jag kom ur bubblan, säger författaren.

*Onerva Mälkönen
Lektor i svenska, Språkcentret*

Uusia opiskelijoita kalastettiin Studiasta

Viidettätoista kertaa järjestetty kansainvälinen jatkokoulutustapahtuma STUDIA kiinnosti yli 13 000 nuorta hakemaan elämänsä suuntaa. Myös Jyväskylän yliopisto sekä avoin yliopisto olivat tapahtumassa mukana omalla osastollaan. Lisäksi IT-tiedekunnalla oli oma messuilla oma osasto.

– Meille on tärkeää löytää potentiaaliset opiskelijat. Moni nuori ei tunne alaa, joten haluamme kertoa messuvieraille, mitä informaatioteknologia on ja mitä IT-tiedekunta tarjoaa, millaista on opiskelu siellä ja mihin tehtäviin tiedekunnasta voi valmistua, kertoo tiedekunnan opin-

toasiainpäällikkö **Eija Ihanainen**

Osastolla kävi messujen ajan kuhina, kun 3600 nuorta ja jokunen opinto-ohjaajakin osallistui tiedekunnan järjestämään kyselyyn ja arvontaan. Palkintona oli iPod Touch.

– Kilpailuun osallistuneita jututettiin heidän tulevaisuudensuunnitelmistaan ja heille kerrottiin IT-tiedekunnan ja monialaisen yliopistomme tarjoamista mahdollisuuksista. Osastolla kävijä sai matkaansa uuden esitteemme ja ensi vuoden valintaperusteet.

Messuilla vierailee vuosittain 30 prosenttia koko maan abiturienteista. -KMN

TAPIO TAMMI

IT-tiedekunnan osastolla kävi kuhina, kun abit osallistuivat iPodin arvontaan. Vasemmalla esittelijänä toiminut opiskelija Jani Kurhinen.

Opetuksen laatuun kehittämistä rahaa

Vararehtori Matti Leino myönsi Jyväskylän yliopiston opetusneuvoston suositusten perusteella opetuksen laadun kehittämiseen määrärahaa yhteensä 60 000 euroa kolmeen hankkeeseen. Hankeraha on käytettävä vuoden 2008 aikana.

Kielikeskus sai määrärahan yhteisöllisen oppimisen periaatteita noudattavien verkko-oppimismateriaalien kehittämiseen sekä pedagogisten mallien ja arviointitapojen kehittämiseen työelämässä saavutetun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen. Kokkolan yliopistokeskus Chydenius käyttää rahan sosiaalityön koulutuksen ”Joustavat sosiaalityön yliopisto-opinnot työelämästä käsin” -hankkeeseen. Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos puolestaan sijoittaa rahan ”Sosiaalinen media aktivoivan oppimisen välineenä” -hankkeeseen.

Ympäristöjohtaminen kansainvälistä kärkeä

Taloustieteiden tiedekunnan yritysten ympäristöjohtamisen maisteriohjelma sijoittui jo kolmatta kertaa korkealle kansainvälisessä arvioinnissa, johon kutsuttiin noin 600 taloustieteen maisteriohjelmaa. Lopullisessa arvioinnissa maisteriohjelma ylsi sijalle 35 ja sijoittui eurooppalaisista yliopistoista viidenneksi. Tutkimuksessa oli mukana myös kansainvälisiä huippuyliopistoja, kuten Stanford, Yale ja Oxford, jonka Jyväskylän yliopisto päihitti.

Hoivayri

ttäjä tukee ikääntyvää

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen
KUVAT Tomi Hirvinen/Kuvatiimi

Hoivayritykset etsivät vielä rooliaan

Julkisen sektorin ohjausta ja yhteistyötä tarvitaan

Suomen väestö ikääntyy ja kunnat köyhtyvät. Tästä yhtälöstä löytyy markkinarako hoivayrittäjille. Ala on Suomessa vielä nuori, koska kansalaiset ovat tottuneet siihen, että valtio ja kunnat huolehtivat hyvinvointipalvelujen tuottamisesta ja rahoittamisesta.

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan yksikön kehittämispäällikkönä työskentelevä **Marja-Liisa Hiironen** tutki yrittäjyyden väitöskirjassaan hoivayrityksiä kotona asuvien ikääntyvien toimintakyvyn tukijoina. Hän selvitti asiaa kyselyllä Kokkolan seudun ikääntyville, hoivayrittäjille ja kuntapäätäjille. Tutkimuksessaan hän törmäsi muun muassa käsitykseen, että hoivayritykset miellettiin ikään kuin hyväntekeväisyysdeksi.

– Kyllä hoivayritystenkin toiminta on yritysperusteista. Tutkimuksessani oli mukana kotihoitoa tarjoavia yrityksiä, joista osa tuotti lisäksi esimerkiksi asumispalveluja.

Keski-Pohjanmaalla hoivayrityksiä on vielä vähän verrattuna muuhun maahan.

– Muutaman viime vuoden aikana niitä on tullut kuitenkin lisää. Jotta kysyntä ikääntyvien parissa kasvaisi, yrityksiäkin tarvitaan enemmän. Puskaradio on tärkeä tiedon levittäjä. Hyvät kokemukset kerrotaan muillekin.

Julkiset palvelut on ansaittu

Hiironen lähetti kyselyn hoivapalveluista alueen 55-70-vuotiaille asukkaille. Vastauksista käy ilmi, ettei suurella osalla ole halukkuutta ostaa palveluita.

– Osalle vastaajista palvelujen tarve ei vielä ollut ajan-kohtainen. Mutta vanhimmat vastaajista ovat sitä ikäluokkaa, joka odottaa valtion ja kuntien hoitavan palvelut. He ovat tehneet töitä hyvinvointiyhteiskunnan puolesta ja ovat palvelut mielestään ansainneet, kertoo Hiironen.

Kotona asuvien ikääntyvien palvelujen tarve alkaa usein siivousavusta.

– Samoin tarvitaan muita tukipalveluita, kuten kuljetusapua asioille tai aterioiden tuontia kotiin. Näiden palvelujen hankkimiseen ikääntyneet olivat valmiimpia kuin esimerkiksi kotisairaanhoidon ostamiseen.

Valtio on omilla toimillaan tukenut ikääntyvien kotona asumista. Kotitalousvähennyksen avulla voivat ikääntyneet itse, lapset tai lapsenlapset hankkia apua esimerkiksi juuri siivoukseen tai pihatöihin. Kuntien tarjoamalla palvelusetelillä ikääntyvät voivat niin ikään ostaa juuri sitä apua, mitä eniten tarvitsevat.

– Ensi vuoden alusta lähtien palveluseteliä voi käyttää

Kotona asuvien ikääntyvien palvelujen tarve alkaa usein siivouksesta. Kälviäläiset Kalle ja Maiju Honkaharju saavat Medi-Hoivalta sairaan- ja kodinhoitopalveluita sekä apua ulkoiluun. Sairaanhoidtaja Pia Pahlanen auttaa takkia ylle. Medi-Hoiva oli yksi Marja-Liisa Hiironen tutkimukseen osallistuneista hoivayrityksistä.

kotisairaanhoidtoonkin. Uskon, että näillä ohjauskeinoilla voidaan vaikuttaa ennen kaikkea arjen valintoihin. Kaikki kunnat eivät esimerkiksi ole vielä ottaneet palveluseteliä käyttöön. Päätäjien asenteet heijastuvat näkemyksiin siitä, kenen heidän mielestään pitäisi palvelut tuottaa ja rahoittaa.

Työnjako järkevää

Alueen hoivayrittäjien mielestä yhteistyö kunnan kanssa on tarpeellista.

– Heitä huolettaa lähinnä Raha-automaattiyhdistyksen kolmannelle sektorille tarjoama tuki, joka saattaa vääristää kilpailua. Tässä on tosin nyt muutosta tapahtumassa, kun RAY on vähentämässä tämänkaltaisen toiminnan tukemista.

Tulevaisuudessa hoivapalvelut järjestetään eri toimijoiden yhteistyönä.

– Työnjako on järkevää. Kunnan tekemät kotikäynnit ovat tärkeitä kartoittaessa palvelujen tarvetta ja tehtävissä palvelusuunnitelmia. Samoin kunnat tekevät usein esivalintaa yrityksistä, joiden palveluja ikääntyville tarjotaan vaikkapa palvelusetelillä ostettavaksi. Näiden asi-

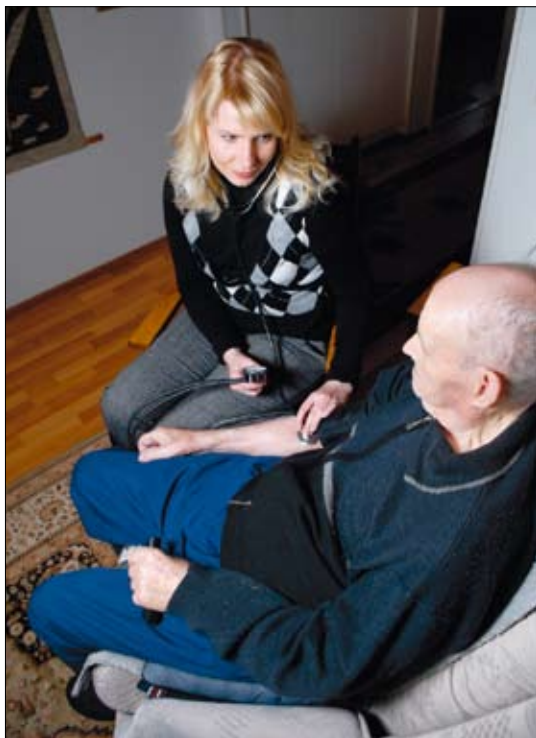
oiden takia on vaikea kuvitella, ettei julkinen sektori olisi lainkaan mukana tuottamassa ja ohjaamassa palveluita. Muutoinhan voisi käydä niin, ettei tiettyjä palveluita olisi lainkaan saatavilla, Hiironen pohtii.

Hiironen kehitti tutkimuksessaan yhden ratkaisun palvelujen tuottamiseen: ikääntyville tarjottaisiin palvelukokonaisuuksia, joista valita itselle tarpeelliset. Ensimmäinen IKÄ-paketti sisältäisi siivous-, kuljetus- ja vaatehuolto- palvelut ja toinen edellisten lisäksi ruuan valmistukseen, ruokailussa avustamiseen sekä henkilökohtaiseen hygieenian liittyvät palvelut.

– Hoivayritykset voisivat kehittää paketeista kilpailu-

Marja-Liisa Hiironen

Sairaanhoidtaja Päivi Kotanen mittaa Kalle Honkaharjun verenpaineen.

kykyisiä ja muunneltavia tuotteita. Niistä saattaisi tulla uusi suomalainen vientituote – ikääntyvien määrä kun kasvaa kaikissa länsimaissa, Hiironen kannustaa.

Kaksi asiakasta

Ikääntyvän asiakkaan kannalta oleellisia asioita ovat tiedonkulku ja turvallisuus.

– Palvelut pitäisi voida järjestää niin, ettei asiakkaan kotona hyppää liian monta eri palveluntuottajaa. Samoin ikääntyvät ovat iloisia siitä, että pääsevät itse valitsemaan ja jopa kilpailuttamaan tarvitsemiaan palveluja.

Hoivayrittäjälle tilanne on siis usein se, että asiakkaita on kaksi: kunta ja ikääntyvä asukas.

– Tutkimuksesta kävi ilmi, että hoivayrittäjät etsivät vielä omaa rooliaan ja tehtäväkenttäänsä. Alalla toimii yhden henkilön työllistäviä ja kansainvälisiä yrityksiä. Toimiala on kiinnostava, mistä kertovat esimerkiksi yritysostot. Yrittäjien tulevaisuuden haasteita onkin, miten erottua muista. Myös yhteistyö eri toimijoiden vä-

Ekonomi ja lääkärit yhteistyössä

Jani Korpela valmistui taloustieteiden tiedekunnasta yrittäjyys pääaineenaan vuonna 2002. Kaksi vuotta myöhemmin hän perusti Espoossa Suomen kotilääkäripalvelun.

– Yritys tuottaa kotilääkäripalveluita lähinnä ikääntyneille ja mielenterveyspotilaille. Lisäksi perustimme äskettäin Terveydenhuolto.com-verkkopalvelun henkilöstövuokrausta varten. Sen palvelut on suunnattu terveydenhuoltoalan henkilöstölle sekä yksityisen ja julkisen sektorin palveluntuottajille, kertoo Korpela.

Terveydenhuoltoala kiinnosti yrittäjäperheen poikaa jo opintojen loppuvaiheessa.

– Osallistuin Ideasta yritykseksi -kilpailuun kolmella liiketoimintasuunnitelmalla. Niistä kotilääkäripalvelu oli elinvoimaisin. Tutustuin vastaavaan ideaan ollessani kouluaikoina vaihto-oppilaana Australiassa.

Korpelan yrityksessä ekonomi tekee töitä lääkäreiden kanssa.

– Se on haasteellinen tilanne. Aina emme ihan ymmärrä toinen toisiamme. Yritän säännöllisesti tavata työntekijöitäni, jolloin on helpompi keskustella vaikeistakin asioista.

Korpelan liikeidea on vuosien mittaan muokautunut, mutta alan valintaan hän on tyytyväinen.

– Yrittäjänä pääsee etsimään ja kokeilemaan taas uusia ja uusia ideoita. Olen etuoikeutettu, kun sain opiskella alaa yliopistossa ja koska olen yrittäjäperheestä.

Lisäoppia Korpela olisi kuitenkin kaivannut esimerkiksi yrityksen perustamisesta.

– Käytännön asioista, kuten sopimusjuridiikasta ja byrokatiasta joutui tiedon etsimään itse. Yrittäjäksi tähtääville opiskelijoille voisi olla oma opintokokonaisuus aiheesta, Korpela ehdottaa.

lillä tarjoaa sekä haasteita että mahdollisuuksia. Toisen tekemä työ ei ole muilta pois, koska tällä alalla tekemistä riittää. Ihmisten tarpeista huolehtiminen on kuitenkin pääasia.

Kaarina Marjanen tekee väitöskirjaa ja pyörittää yhden naisen yritystään, musiikkikasvatukseen erikoistunutta Sointukulkua.

TEKSTI JA KUVA Kirsi-Marja Nurminen

Oma yritys palvelee tutkimusta

Yrittäjän ja tutkijan roolit hankala yhdistää

Kaarina Marjanen on yksi Yrittäjäksi yliopistosta -koulutuksen aloittava jatko-opiskelija ja yrittäjä. Hänellä on oma musiikkikasvatukseen erikoistunut yritys, Sointukulku, jonka Marjanen perusti vajaat kaksi vuotta sitten.

– Valmistuin ensin lastentarhanopettajaksi, mutta en siitä ammatista ihan löytänyt omaa paikkaani. Sen jälkeen opiskelin musiikkileikkikoulun opettajaksi ja vielä musiikin opettajaksi Jyväskylän yliopistossa. Jo opiskeluaikoina minulla oli oma toiminimi ja kävin päivä-

kodeissa pitämässä musiikkikasvatustuokioita. Lopetin oman yrityksen, kun menin töihin Jyväskylän ammatti-korkeakouluun.

Kuusi vuotta hurahti JAMK:ssa. Samaan aikaan Marjanen teki lisensiaatintyönsä varhaisiän musiikinopettajan koulutuksen työelämävastaavuudesta. Kun koulutus-ta supistettiin, jäi Marjanen työttömäksi.

– Perhe ja koti olivat Jyväskylässä, mutta alan töitä ei. Niinpä perustin oman yrityksen.

Marjanen tekee parhaillaan väitöskirjaa jo odotusaika-

na aloitetun musiikkikasvatuksen vaikutuksesta äidin ja lapsen vuorovaikutukseen. Yrittäjän ja tutkijan rooleja ei ole aina helppo yhdistää.

– Väitös olisi varmaan jo valmis ilman yritystä, nauhahtaa Marjanen.

Apua liikeidean työstämiseen

Marjasen yritys tarjoaa laajasti musiikin alan opetusta.

– Säännöllisiä tehtäviä ovat kahden kuoron johtaminen, pianokerho, muskarit ja soitto-oppilaat. Tätä täydennän satunnaisesti järjestettävillä koulutustilaisuuksilla ja ikääntyneille suunnatuilla ”leposointutuokioilla”. Olen myös naiskuoro Pulssin kautta järjestänyt kaikille avoimia lauluiltoja, Marjanen kertoo.

Tutkimuksen läsnäolo yrityksen ideassa on Marjaselle tärkeää.

– Itse asiassa se oli yksi syy oman yrityksen perustamiseksi. On helpompi tehdä tutkimusta omassa yrityksessä. Tämä ala on aika uusi ja se kiinnostaa ihmisiä, mutta on iso työ hankkia siitä elantonsa.

Marjanen hyppäsi yrittäjän saappaisiin kylmiltään, ilman oppeja. Niinpä Yrittäjäksi yliopistosta -koulutus tulee hänelle tarpeeseen.

– Minua kiinnostavat esimerkiksi yrityksen johtamiseen liittyvät asiat sekä talouspuolen kysymykset. Niistä olisi hyötyä toisenkin palveluksessa työskennellessä.

Marjanen kaipaa apua myös liikeideansa työstämiseen.

– Yrityksen toimintaideaa on kyllä kiitelty, mutta en haluaisi tappaa itseäni työllä. Yhden ihmisen voimin näin monenlaisen toiminnan tarjoaminen on haasteellista. Onkin mietittävä tarkkaan, miten joko laajentaa toimintaa palkkaamalla työntekijöitä tai sitten keskittyttävä johonkin suppeampaan.

Marjanen nauttii yrittäjyydestä, koska silloin on oman itsensä herra.

– Välillä täytyy tietysti tehdä sellaisiakin töitä, jotka eivät ole ihan ominta. Tämän alan yrittäjän työn kääntöpuoli on se, että taloudellisen tilanteen muuttuessa huomommaksi ihmiset helposti luopuvat harrastuksista. Ja tietysti työajat tahtovat painottua iltoihin.

Lisää yrittäjähänkeä yliopistoon

Jyväskylän yliopistossa on käynnistynyt opetusministeriön rahoittama Yrittäjäksi yliopistosta -hanke, joka on humanistisen, kasvatustieteiden, liikunta- ja terveystieteiden ja yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan yhteinen. Opetusapua hanke saa taloustieteiden tiedekunnasta.

– Hankkeen tavoite ei ole, että kaikista koulutukseen osallistuvista tulisi yrittäjiä. Yrittäjyys ymmärretään tässä laajasti. Etsimme keinoja, miten osallistujat voisivat parhaiten hyödyntää tutkimuksen kautta saamaansa asiantuntemusta. Tutkijatkin tarvitsevat yrittäjätaitoja etsiessään rahoitusta tutkimukselleen tai työpaikkaa. Haemme yhdessä uusia näkökulmia työllistymiseen, liiketoimintaosaamiseen liittyvän tiedon lisääminen ei ole se ainoa ja tärkein tavoite, kertoo hankkeen suunnittelija **Marko Siitonen**.

Koulutukseen on jo valittu vajaat 20 osallistujaa, joista suurin osa on jatko-opiskelijoita. Heterogeeninen joukko vaikuttaa myös opintojen sisältöön.

– Käymme ryhmässä läpi oman osaamisen tuotteistamisen kysymyksiä ja hahmottelemme liiketoimintaideoita. Jos jollakin on jo oma yritys, voimme myös etsiä keinoja sen kehittämiseen. Hankkeessa korostetaan osallistujien oma-aloitteisuutta ja toimijuutta.

Lisäksi hankkeessa järjestetään kaikille avoimia yleisiä työelämäopintoja, joiden aiheet liittyvät esimerkiksi johtajuuteen tai projektin hallintaan.

– Uskon, että yrittäjyysopinnot ovat tulleet jäädäkseen. Työskentely yliopistossa on muutoksen kourissa: projektit ja rahoitusten etsiminen lisääntyvät entisestään. Siksi yrittäjyyden kysymyksiä ei voida sivuuttaa, vaikka yrittäjyys sanana saattaa vielä maistua oudolta, toteaa Siitonen.

Jyväskyläläinen Firstbeat Technologies tekee yhteistyötä muun muassa F1-talli McLarenin kanssa, joka käyttää Firstbeatin tuotteita ja menetelmiä parantaakseen kuljettajien ja muun henkilökunnan kilpailukykyä ja hyvinvointia. Toimitusjohtaja Joni Kettunen esittelee yrityksen sykeanalysohjelmistoa.

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

KUVAT Petteri Kivimäki ja Kirsi-Marja Nurminen

Yritysasiamies etsii tutkimuksesta timantteja

Yliopistossa on työskennellyt oma yritysasiamies, **Pasi Teräväinen**, viime elokuusta lähtien. Teräväisen työllistää täysipäiväisesti Tekesin Tutkimuksesta liiketoimintaa eli TULI-hanke.

– Tekes haluaa tehdä tutkimuksen tuoksinassa syntyneiden liikeideoiden kaupallisen hyödyntämisen mahdollisimman helpoksi ja ketteräksi. Tekesin tuen hakijan ei tarvitse täyttää kuin yksi aanelonen, Teräväinen mainostaa.

TULI-hanke tarjoaa tutkijoille ja tutkimusryhmille konsulttiapua selvittämään idean kaupallisia mahdollisuuksia. – Idean ei tarvitse olla valmiiksi mietitty ja ai-

nutlaatuinen – tässä vaiheessa toivomme, että ihmiset ottaisivat arkiseksi työtavakseen tällaisten ideoiden pohtimisen. Kyllä niitä kultakimpaleita ja timanttejakin sitten alkaa löytyä, uskoo Teräväinen.

TULI-hanke ei varsinaisesti pyri synnyttämään uusia yrityksiä, vaan konsulttien avulla etsitään jo olemassa olevia yrityksiä, jotka voisivat hyötyä liikeideoista.

– Aiemmin Tekes on satsannut teknologiakeskuksiin, mutta nyt se on halunnut tulla lähemmäs tutkijoita. Rahoitusta on lisätty merkittävästi. Vuosina 2008-2014 toimivan TULI-ohjelman kokonaisbudjetti on noin 50 miljoonaa euroa.

Nanoyritystä ei perusteta autotallista.

Pasi Keinänen, Amroy Europe OY

Tehokkuutta innovaatioketjuun

Teräväisen mielestä ei Suomessa vielä osata tarpeeksi hyödyntää tutkimustietoa kaupallisesti.

– Jos huippututkimuksesta ei synny liikeideoita, niin mistä sitten? Näillä tukikeinoilla valtiokin pyrkii lisäämään kilpailukykyä ja tehokkuutta innovaatioketjuun.

Mikäli mielessä hautuu mahdollinen liikeidea, saadaan prosessi liikkeelle yhdellä puhelinsoitolla.

– Ensin jutellaan ja selvitetään, mistä on kysymys. Sen jälkeen täytetään yhdessä hakemus, valitaan tarkoitukseen sopivimmat jatkotoimenpiteet ja laitetaan konsultit asialle. Tekesin rahoitus on sataprosenttinen, joten tutkijoiden ei tarvitse avata omia kukkaronnyörejiään.

Hanke on tutkijan tukena siihen saakka, kunnes jokin yritys ottaa idean huomaansa tai uusi yritys perustetaan.

– Kaikki tämä kuulostaa helpolta, mutta ihan helppoa ei keskeneräisen asian markkinointi ole. Tällä hetkellä on jo työn alla neljän idean hyödyntäminen. Uusia ideoita tulee tasaiseen tahtiin, mutta enemmän tietysti kaivataan.

Teräväinen on työskennellyt aikaisemmin muun muassa kehityspäällikkönä Jyväskylän teknologiakeskuksessa.

Pasi Teräväinen haluaisi liikeideoiden pohtimisen osaksi tutkijoiden arkea.

Linkki yliopistoon

Tutkimus- ja innovaatiopalvelut tarjoavat linkin yliopiston tutkijoihin ja opettajiin. Yliopisto tarjoaa akateemisia osaajia, tilaustutkimuksia ja opinnäytetöitä, kehittämissankkeita, sekä kotikansainvälistymistä ulkomaisten harjoittelijoiden vauhdittamana.

Lisätietoja:

Hankekoordinaattori Muru Linjala

puh. (014) 260 1080, muru.linjala@jyu.fi

www.jyu.fi/hallinto/tutkimuspalvelut/innovaatio

www.tekes.fi/tuli

www.tuli.info

Miten yliopisto vaikutti yrityksen syntyyn?

Amroy Europe Oy

tunnetaan erityisesti nanoepoksi hyptoniitista, jota valmistetaan hiilinanoputkista ja epoksista. Hiilen nanoputket ovat terästäkin vahvempia. Hyptoniittia käytetään muun muassa urheiluvälineissä sekä paperi-, elektroniikka- ja rakennusteollisuudessa. Sitä löytyy myös tuulivoimaloista, purjeverneistä ja meloista.

Materiaalista valmistettu Montreal-jääkiekkomaila valittiin vuoden 2006 nanotuotteeksi maailmassa. Amroy Europe myös kehittää ja valmistaa hartseja pinnoitus- ja komposiitteollisuudelle.

Hallituksen puheenjohtaja **Pasi Keinänen:**

– Osa yrityksemme ydinteknologiasta sai alkunsa yliopistossa tehdystä tutkimuksesta. Yliopistossa työsken-

tely antoi mahdollisuuden tutkia eksoottisempia lähestymistapoja tiettyjen ongelmien ratkaisuksi. Tällaisia lähestymistapoja ei aiheen teknisen haasteellisuuden, epävarmuuden tai hinnan vuoksi tyypillisesti rahoiteta pienissä yrityksissä. Myös yliopiston tarjoama infrastruktuuri laitteineen ja laboratorioineen oli avainasemassa. Nanoyritystä ei perusteta autotallista.

Firstbeat Technologies Oy

on sykeanalyysiohjelmistojen kehittämiseen erikoistunut asiantuntijayritys, jonka tuotteiden avulla sydämen sykevälittauksesta pystytään tuottamaan tarkkaa ja monipuolista tietoa kehon toiminnosta ja elämäntapojen terveysvaikutuksista. Tuotteiden avulla saadaan täsmällistä tietoa liikunnan ja urheilun vaikutuksesta kehoon, voidaan edesauttaa painonhallintaa sekä tunnis-

Magnasensen toimitusjohtaja Mika Laitinen loi yliopistossa työskennellessään arvokkaita kontakteja.

taa työn kuormittavuus, terveyttä uhkaava stressitila ja palautuminen. Muun muassa Formula 1 talli McLaren käyttää Firstbeatin tuotteita ja menetelmiä parantaakseen kuljettajien ja muun henkilökunnan kilpailukykyä ja hyvinvointia.

Toimitusjohtaja **Joni Kettunen:**

- Yliopisto tarjoaa pohjan kehittää osaamista ja tietoa, joka voidaan kääntää suotuisissa olosuhteissa liiketoiminnaksi. Parhaimmassa tapauksessa yliopisto tarjoaa perustan korkean tason osaamiselle, jonka päälle voi lähteä rakentamaan myös yritystoimintaa.
- Etäisyys opetuksen, tutkimuksen ja yritystoiminnan aloittamisen välillä on kuitenkin vielä liian suuri useilla aloilla.

Magnasense Oy

Magnasense Oy valmistaa pikatestausmenetelmiä terveydenhuollon käyttöön. Pääasiallisia sovelluskohteita ovat ihmisen terveyteen liittyvät testit, kuten sydäninfarkti-, tulehdus- ja syöpätestit, mutta menetelmä soveltuu myös eläinlääkintään sekä elintarvike- ja ympäristö-

analytiikkaan.

Magnasensen kehittämä teknologia hyödyntää kemiaa, biokemiaa, fysiikkaa ja elektroniikkaa. Mittalaitteet ovat pieniä, joten niitä voi käyttää vaikka kotioloissa. Mittaus tapahtuu magneettisesti ja testin tulos selviää nopeasti.

Toimitusjohtaja **Mika Laitinen:**

- Teknologia, jota Magnasense kaupallistaa, on kehitetty yliopistossa. 2000-luvun alussa elettiin vielä aikaa, jolloin keksijät itse omistivat keksintönsä, mikä myös oli merkittävä tekijä yrityksen synnyssä. Tunsin lisäksi yliopiston byrokratian hankaloittavan työnteon. Yliopistoajaltani sain kuitenkin paljon kokemusta projektinhallinnasta, rahoituksen hakemisesta ja raportoinnista sekä opetuksesta ja viestinnästä.
- Rakensin myös yhteyksiä muihin yliopistoihin ja yrityksiin, jotka kaikki ovat osaltaan helpottaneet harppausta yliopistosta yritykseen. Magnasense toimii yhä läheisessä yhteistyössä tutkimusryhmien kanssa, ja on ollut mielenkiintoista seurata omaa muutostaan yliopistolaisesta yrittäjäksi.

TEKSTI JA KUVA Kirsi-Marja Nurminen

Johtajuuskohtauksia pitää varoa

MBA-koulutus antoi lisää itseluottamusta

– Yrityksen johtaminen on ihmisten välistä vuorovai-
kutusta ja ajatusten vaihtoa. Alaiset lopulta määrittävät
sen, onko johtaja oikeasti vai vain nimellisesti johtaja.
Johtajuus on molemminpuolista, määrittelee IVK-Tuot-
teen toimitusjohtaja **Jani Saarvo**.

Saarvo opiskelee Jyväskylän yliopiston täydennyskou-
lutuskeskuksen järjestämässä Avance MBA -liikkeen-
johdon koulutusohjelmassa. Koulutukseltaan Saarvo on
LVI-asentaja ja koneteknikko, joka tuli IVK-Tuotteen
töihin tekniseksi tukihenkilöksi.

– Vuosien mittaan vastuuta tuli ensin myyntipuolelle
ja vuonna 2003 aloitin yhtenä IVK:n neljästä omistajas-
ta. Nykyisin meitä on kolme.

Saarvo opiskeli ennen MBA-tutkintoa johtamisen eri-
koisammattitutkinnon.

– Silloin opin, että on opiskeltava vielä lisää. Otin sel-
vää MBA-koulutuksesta ja sain yrityksen hallitukselta lu-
van jatkaa opintoja. Opiskelu vie aikaa, mutta olen järjes-
tänyt niin, että tulen vähän aikaisemmin töihin ja ehdin
silloin hoitaa opiskeluasioita, Saarvo kertoo.

Johtamisen tulevaisuus puntariin

Jyväskylässä on Avance MBA -koulutusta järjestetty
vuodesta 1989 lähtien. Tällä hetkellä ohjelmassa
opiskelee noin 200 henkilöä ja vuosittain valmistuu
40–50 johtamisen osaajaa. Lokakuussa Korkeakou-
lujen arviointineuvosto myönsi koulutusohjelmalle
jo kolmannen kerran neljän vuoden laatustatuksen
eli akkreditoinnin. Uusin laatustatus ulottuu lo-
kakuuhun 2011 saakka.

– Koulutuksemme vahvuuksina mainittiin muun
muassa sen oppijälhtöisyys ja henkilökohtainen
opintojen ohjaus sekä ohjelman vahva linkitys
työelämään, kertoo koulutuspäällikkö **Pasi Aaltola**.

Ensi keväänä täydennyskoulutuskeskuksessa al-

kaa uudenlainen johtamiskoulutusohjelma, Future
of Management. Ohjelman teemoja ovat tulevaisu-
uden liikkeenjohdon ydinhaasteet, ja tavoitteena on
yhdistää viimeisin tieteellinen ajattelu ohjelmaan
osallistuvien käytännön kehittämistarpeisiin. Ohjel-
man asiantuntijoina toimivat aiheen huippuasian-
tuntijat, toimitusjohtaja **Esko Kilpi** sekä professorit
Douglas Griffin ja **Ralph Stacey** Hertfordshiren
yliopistosta Lontoosta.

Ohjelman voi suorittaa osana MBA-koulutusta tai
omana kokonaisuutenaan.

www.cec.jyu.fi/mba

IVK-Tuotteen toimitusjohtaja Jani Saarvo (vas.) tietää, että yrityksen hyvä tulos on kiinni työntekijöistä. Juttusilla Saarvon kanssa hitsaaja Sami Riutta. Työn alla on teollisuuden käyttöön tuleva ilmastoinnin äänenvaimennin.

IVK-Tuote sijaitsee Jyväskylän maalaiskunnassa Palokassa ja täyttää ensi vuonna 20 vuotta. IVK-Tuote Oy on metallialan yritys, joka valmistaa ilmastointijärjestelmien komponentteja. Suurimman osan tuotannosta muodostavat äänenvaimentimet.

– Talonrakennusbisnes on suurin asiakasryhmämme. Sisäilman laadun merkitys on kasvanut vuosi vuodelta.

IVK-Tuotteen Dacron-äänenvaimennin on ensimmäisenä Suomessa saanut allergiatunnuksen.

– Olemme valmistaneet jo 15 vuoden ajan vaimentimia villan lisäksi myös polyesterikuidusta. Tämä tuote on nyt tekemässä läpimurtoa alalla.

Tulos on työntekijöiden tekemä

Viime keväänä Suomen Punaisen Ristin Länsi-Suomen piiri palkitsi IVK-Tuotteen maahanmuuttajamyönteisestä teosta.

– Reilusta 70 työntekijästämme toistakymmentä on ulkomaalaistaustaisia. Heitä on ollut yrityksessä töissä alus-

ta lähtien emmekä ole siihen edes kiinnittäneet sen erityisempää huomiota. Minusta se on ollut ihan luonnollista.

Saarvon MBA-opintojen lopputyö käsittelee juuri eri taustaisten työntekijöiden vuorovaikutusta johtamisen näkövinkkelistä.

– Hyvän tuloksen tekeminen on kiinni työntekijöistä – kansallisuudesta tai asemasta riippumatta. Asenne ratkaisee, Saarvo muistuttaa.

Saarvon tiedonjano on kasvanut opintojen myötä. Myös opitun helppo soveltaminen omaan työhön on kannustanut jatkamaan.

– Pitää tosin varoa, ettei koulutuspäivien jälkeen saa johtajuuskohtauksia. Muutosten tekeminen on hienovälinäinen prosessi. Se tapahtuu kyselemällä ja keskustelemalla.

Pienen yrityksen johtajalle MBA-ohjelma on antanut myös lisää itseluottamusta.

– Monet omat toimintatavat ovat ihan hyviä eikä niitä ole tarvinnut isojenkaan joukossa hävetä.

Lisäpotkua tutkijauralle ulkomailta

Toimeentulo on vaihtoon lähtijän suurin huoli

Tohtorikoulutettava **Simo Mikkosella** on ollut kiireinen syksy: väitös marraskuussa ja jouluna edessä lähtö Stanfordin yliopistoon Yhdysvaltoihin perheen kanssa.

– Siirtyminen tohtorikoulutettavasta yliopistolle töihin on aika kriittinen ja vaikeakin vaihe työuralla. Tutkimusrahoituksen saaminen hankaloituu entisestään. Koska kansainvälistymistä arvostetaan ja vaihdossa on mahdollista luoda tärkeitä kontakteja, päätin hakea tutkijavaihtoon, kertoo Mikkonen.

Näiden ”välineellisten” syiden lisäksi Mikkonen listaa muitakin vaihdon hyötyjä.

– On hieno mahdollisuus nähdä toisenlaista työkulttuuria ja suuren yliopiston ympäröitä.

Mikkosen ulkomaanpestin tarjoaa Fulbright Centerin apuraha.

– Fulbright on tunnettu ja arvostettu tutkimusrahoittaja, jonka kautta voi päästä huippuyliopistoihin. Näin hakulmoituksen keväällä 2006, ja olisimme voineet lähteä Yhdysvaltoihin jo tänä syksynä. Omat väitösaikataulut ja OKL:ssa opettajana työskentelevän puolisoni **Anna Veijolan** työjärjestelyt siirsivät lähtöä kuitenkin joulun.

Apurahalla ei ruokita perhettä

Mikkosten perheeseen kuuluvat myös 3-vuotias **Aaro** ja 1,5-vuotias **Hertta**. Tutkija-apurahalla ei kuitenkaan pysty koko perhettä ruokkimaan.

– Tuntuu siltä, että stipendit on suunniteltu perheettömille tutkijoille. Pelkkä Fulbright-apuraha ei riitä elämiseen, vaan sen lisäksi on pitänyt hakea rahoitusta muistakin lähteistä, kuten Suomen Akatemialta.

Huippuyliopistot ovat paitsi tutkimuksen huippua myös huippukalliita. Oman osuutensa menoista haukkaa esimerkiksi asuminen.

– Stipendi ei riitä edes vuokraan. Kun ulkomaankommennukset ovat tavallisesti hyvät palkkaisia töitä, niin tutkija joutuu usein kaivamaan rahaa siihen myös omasta

pussistaan, Simo Mikkonen sanoo.

Stanfordissa Mikkonen aloittaa uuden tutkimusprojektin, joka käsittelee kulttuurista kylmää sotaa eli sitä, miten Neuvostoliitto käytti kulttuuria aseenaan kylmässä sodassa Yhdysvaltoja vastaan.

– Stanfordissa on paljon asiantuntemusta Neuvostoliitosta ja yliopisto tekee yhteistyötä Moskovan arkistojen kanssa. Tarkoitus on paitsi tutkimuksen tekeminen myös löytää hyviä kontakteja, julkaista artikkeleita ja päästä osalliseksi asiantuntijoiden ohjauksesta.

Mikkosen väitös liittyy sekin Neuvostoliittoon, tosin aikaan ennen toista maailmansotaa.

– Siinä selvitin, miten musiikin tekemisen poliittiset reunaehdot muuttuivat 1930-luvun kuluessa.

Mikkonen on valmistunut maisteriksi musiikkietiteestä, mutta väittelee siis historiasta. Stanfordissakin häntä odottaa historian laitos. Suomeen perhe palaa ensi syksyksi. Tutkimuksen tekeminen jatkuu Jyväskylässä, vaikkei rahoitus vielä olekaan selvillä.

– Olen aika positiivinen sen suhteen. Tuskin minua ihan huvin vuoksi Yhdysvaltoihin asti lähetetään. Tällä hetkellä minulla on neljä apurahahakemusta odottamassa päätöstä.

Tietoa tarvitaan lisää

Ulkomaille halajavan tutkijan on oltava silmä tarkkana ja liipasinsormi herkkänä apurahojen suhteen, ettei elämän tilaisuus vain lipsahda ohi.

– Fulbright Center ohjeistaa lähtijän tosi hyvin ja auttaa esimerkiksi viisumien ja maahantulolupien hankkimisessa. Tärkeintä on kuitenkin saada tietoa rahoituksesta. Yliopisto voisi järjestää jatko-opiskelijoille ja jo väitelleille tilaisuuksia, joissa kerrottaisiin näistä vaihtoehdoista ja ulkomaan opiskelun hyödyistä. Toki yliopisto nytkin osallistuu esimerkiksi Fulbright-stipendin kustannuksiin. Toinen lisätuen paikka on vaihdosta palaaaminen, jota voisi helpottaa muutaman kuukauden mittaisella apurahalla, toivoo Mikkonen.

Tutkija Simo Mikkosen mukana Stanfordin Yhdysvaltoihin ovat lähdössä myös puoliso Anna Veijola, 3-vuotias Aaro ja 1,5-vuotias Hertta.

Velka muuttui apurahoiksi

Jyväskylän yliopisto tarjoaa jatko-opiskelijoille, nuorille väitelleille tutkijoille ja varttuneille tutkijoille mahdollisuuden osallistua Fulbright Centerin hallinnoimaan Cost-share -ohjelmaan. Ohjelmassa yliopisto ja Fulbright Center jakavat suomalaiselle myönnettävän ASLA-Fulbright -stipendin kustannukset. Tuki myönnetään, mikäli Fulbright Centerin johtokunta myöntää omalta osaltaan apurahan. Yliopiston osuus Cost-share -stipendistä on 35 prosenttia.

– Hakijoita ohjelmaan ei ole ollut kovinkaan runsaasti. Viimeisen kolmen vuoden aikana hakijoiden määrä on vaihdellut yhdestä neljään, ja he ovat olleet pääasiassa jatko-opiskelijoita. Rehtori **Aino Sallisen** johtama delegaatio vieraili tänä vuonna Stanfordissa ja University of California Berkeleyssä. Yksi matkan tavoitteista olikin rakentaa yhteyksiä ja siten helpottaa

tutkija- ja jatko-opiskelijaliikkuvuutta, kertoo tutkimuspäällikkö **Sirkka-Liisa Korppi-Tommola**.

ASLA-ohjelma perustuu Suomen Yhdysvalloilta ensimmäisen maailmansodan jälkeen saamaan jälleenrakennuslainaan. Vuonna 1949 Yhdysvaltain kongressi päätti ohjata Suomen maksamat lainan korot ja lyhenykset Suomen kansalaisten opiskeluun ja harjoitteluun Yhdysvalloissa. Fulbright Center rahoittaa suomalaisten ja amerikkalaisten stipendiaattien opintoja ja tutkimustyötä noin 600 000 eurolla vuodessa.

www.jyu.fi/hallinto/tutkimuspalvelut/kv_yhttyo
www.fulbright.fi

Muista myös:

www.aka.fi
www.cimo.fi

TEKSTI Kirsi-Marja Nurminen

KUVA Kari Rouhiainen

Teatteri

tasapainottaa liikkujan ja tutkijan elämää

– Kaksi tuntia yksin teatterin näyttämöllä on vähän sama asia, kuin juoksisi maratonin tai tekisi väitöskirjan, naurahtaa liikuntapedagogiikan professori **Lauri Laakso**, jonka näyttelijänura huipentuu parhaillaan jyvaskyläläisessä Huoneteatterissa esitettävään monologtiin ”Kirjoituksia kellarista”.

Näytelmä perustuu Fjodor Dostojevskin romaaniin.

Laakso on varsinaisesta työstään tällä hetkellä virka-vapaalla ja työskentelee Suomen Akatemian varttuneena tutkijana yhden mielialiheensa parissa.

– Olen ollut mukana suomalaisten nuorten terveystatutkimuksessa jo vuodesta 1977 lähtien. Suurin haaste on liikkumattomuuden lisääntyminen. Harrastuneisuus on lisääntynyt, mutta siitä huolimatta fyysinen aktiivisuus vähenee. Tällä on monia vaikutuksia, jotka koskevat koko yhteiskuntaa.

Liikunnanopettajan koulutuksessa painopiste onkin vähitellen siirtynyt liikuntakeskeisyydestä oppilaskeskeisyyteen.

– Tunneilla pitää saada mukaan nekin oppilaat, jotka suhtautuvat kielteisesti liikuntaan. Silloin korostuvat opettajan vuorovaikutustaidot ja oppilaan kohtaaminen eli opettajuus. Itselleni yksi tärkeä motiivi hakeutua liikunnanopettajakoulutukseen oli juuri havainto, että liikuntaa voisi opettaa toisinkin. Minun lapsuudessani se

oli lähinnä sotilaskoulutusta.

Toinen tärkeä tutkimusaihe Laaksoille on opettajuuden tutkiminen elinikäisen oppimisen näkökulmasta.

– Meidän pitäisi pystyä peruskoulutuksessa hyödyntämään opiskelijoiden jo olemassa olevaa osaamista ja toisaalta kytkeä täydennyskoulutus osaksi opettajan uraa.

Yhteistyössä menestyksen salaisuus

Joulukuussa 60 vuotta täyttävä Laakso on omalla alallaan, vaikka kulttuurivaikuttaja-isä ei liikuntaa ammattina alkuun arvostanutkaan.

– Tämän työn etu on, että pysyy ainakin henkisesti nuorekkaana näiden vauhdikkaiden ihmisten parissa. Tykkään opettamisesta, mutta samalla myös tutkimustyöstä, kysymysten pohtimisesta ja vastausten etsimisestä. Juuri nyt minulla on aikaa tutkimukselle, mutta normaalityössä aikaa sille jää liian vähän, Laakso suree.

Jyvaskylässä on liikunnanopettajan koulutukselle antoisa ympäristö.

– Voimakas kasvatustieteellinen traditio heijastuu myös liikuntapedagogiikkaan. Meillä on aina ollut hyvä yhteistyö kasvatustieteiden tiedekunnan, opettajankoulutuslaitoksen ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa. Toivon, etteivät yksiköt tulevaisuudessakaan eriydy liikaa.

Liikuntapedagogiikan professori Lauri Laakso näyttelee Dostojevskin luomaa erakkoa jyvaskyläläisessä Huoneteatterissa.

Kulttuuriharrastus kannattaa

Laakson harrastuksissa liikunta on ykkönen.

– Se on oleellinen osa elämäntapaani, mutta myös tavoitteita pitää olla. Olen jo 52 peräkkäisenä vuonna osallistunut johonkin yleisurheilukilpailuun. Kun tämänikäinen mies juoksee aitoja, niin se vasta on survival game. Hyvä kun pääsee maaliin.

Voikin ihmetellä, mitä polkuja liikunnallinen Laakso aikanaan kulkeutui teatteriin. Syynä oli tamperelainen kulttuurikoti.

– Olen pienestä pitäen käynyt teatterissa ja konserteissa – teatteri oli jopa leikeissä mukana. Esiinnyin koulu-laisteatterissa ja olin opiskeluaikoina mukana myös ylioppilasteatterissa. Sitten työelämä vei menessään, ja ehti kulua 30 vuotta etten ollut näyttämöllä.

Laakso on ollut mukana Huoneteatterin toiminnassa vuodesta 1996 lähtien.

– Yleensä minun kohdalleni on osunut yksi näytelmä vuodessa ja roolit ovat olleet pieniä. Silti sekin on vaati-

nut sitoutumista.

Nyt ohjelmistossa oleva ”Kirjoituksia kellarista” vei Laakson vaivihkaa menessään.

– Ajattelin, että 60-vuotispäivän kunniaksi voisin yrittää jotain isompaa. Tästä tuli kuitenkin niin iso spehtaakeli, että jos olisin sen tiennyt, olisin lyönyt hankat tiskiin hyvissä ajoin.

Näytelmässä Laakson esittämä, kellariloukossa asuva erakkomies käy läpi elämäänsä. Lopulta toden ja keksityn raja hämärtyy.

– Uskon, että me kaikki pohdimme joskus samanlaisia ajatuksia. Kyllä minussa on varmaan samaa kuin tässä roolihenkilössä – pidän itseäni sosiaalisena erakkona. Silti yhteisö on minulle tärkeä.

Laakso teatteri on keino tasapainottaa elämää.

– Se on upea tapa irrottautua työstä. Teatteria ei voi tehdä puolinaisesti. Se laajentaa kuvaa maailmasta ja ihmisistä. Samalla pääsee pohtimaan asioita eri näkökulmista. Suosittelen kulttuuriharrastusta kenelle tahansa tutkijalle.

| Sakari Karjalainen

Huippututkimuksen edellytykset paranevat

Suomen tunnetuin tutkija, akatemiaprofessori **Leena Palotie** pohtii tuoreessa Prima-lehden numerossa (7/2007), mitä Suomessa pitäisi tehdä huippututkimuksen edellytysten vahvistamiseksi. Palotie esittää, että tutkimusrahoituksen jaon tulee perustua tutkimuksen laatuun ja vaikuttavuuteen.

Suomessa huippututkimuksen tunnistaminen ja tukeminen nostettiin tiedepolitiikan agendalle 1990-luvun puolessa välissä. Suomen Akatemian pääjohtaja Reijo Vihkon johdolla rakennettiin vuonna 1997 perusta kansalliselle huippuyksikköpolitiikalle, ja ensimmäinen ohjelma käynnistyi vuonna 2000. Pääperiaatteet huippuyksikköiden valinnassa ja tukemisessa ovat säilyneet näihin päiviin asti. Kansallisen huippuyksikköpolitiikan tuloksellisuuden arviointi on edessä lähitulevaisuudessa.

Huippututkimuksen tukeminen on paljon muutakin kuin huippuyksikköpolitiikkaa. Kilpailtu tiederahoitus rakentuu yhä enemmän huippujen (esimerkiksi akatemiaprofessorit) ja tulevien sellaisten (esimerkiksi akatemiattutkijat) tunnistamiseen. Leena Palotie toteaa haastattelussaan, että huippujen tunnistamisessa tulee rohkeasti hyödyntää kansainvälisiä asiantuntijoita. Suomen Akatemia käyttääkin hyvin laajasti ulkomaalaisista tutkijoista koostuvia asiantuntijapaneeleja hakemusten arvioinnissa.

Tieteenalojen kansainvälisillä arvioinneilla on ollut vuodesta 1982 lähtien suuri merkitys suomalaisen

tieteen kehittämisessä ja siten myös huippututkimuksen edellytysten vahvistamisessa. Asiantuntijat ovat rohkeasti nostaneet esille ryhmiä ja tutkijoita, joiden he ovat katsoneet edustavan huippututkimusta. Tieteenala-arviointien suositusten ansiosta Suomessa on yli kymmenen vuoden ajan panostettu määrätietoisesti tutkijankoulutuksen kehittämiseen.

Huippututkimuksen perusedellytyksiä ovat luovuuden, lahjakkuuden ja innostuksen ohella systemaattinen tutkijankoulutus, tarkoituksenmukainen ja riittävä infrastruktuuri sekä kilpaillun tutkimusrahoituksen toimivuus ja oikea taso. Viime mainittu on kehittynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana myönteisesti, mutta infrastruktuurien rahoitusjärjestelmä on vielä rakentamatta.

Tutkijankoulutus ja tutkijanurat ovat kehittymässä oikeaan suuntaan. Yliopistouudistuksen yhteydessä tulee ratkaistavaksi, missä määrin myös perusrahoituksen kriteerinä on tutkimuksen laatu ja vaikuttavuus. Huippututkimuksen edellytykset paranevat koko ajan, mutta myönteisen kehityksen jatkuminen edellyttää määrätietoista tiedepolitiikkaa.

Kirjoittaja on opetusministeriön koulutus- ja tiedepolitiikan ylijohtaja

Koulukuvia Tansaniasta

Perheemme on asunut viisi kuukautta Dar es Salaamissa Tansaniassa. Perheen isä, KT **Aimo Naukkari-nen** työskentelee Jyväskylän yliopiston omistaman Uni-services-yhtiön asiantuntijana inklusiivisen opetuksen, erityisopetuksen ja opettajankoulutuksen kehitysyhteistyötehtävissä Tansanian opetusministeriössä. Keskeisenä yhteistyöyksikkönä on myös Patandin opettajankoulutuslaitos Arushassa. Kyseessä on uudenlainen kehitysyhteistyön malli, missä kehittämistyöstä vastaavat ensi sijassa paikalliset toimijat ulkomaisen asiantuntija-avun turvin.

Tansaniassa on ollut vuodesta 2001 alkaen kaikille maksuton alakoulu. Alakoulun arvioidaan aloittavan tällä hetkellä noin 95 % koko ikäluokasta. Maksulliseen yläkouluun pääseminen sen sijaan edellyttää testien läpäisemistä. Alakoulun käyneiden oppilaiden määrä näkyy lisääntyneenä yläkouluun jatkavien määränä, ja valtakunnallinen koulutuksen kehittämisen painopiste näyttäisikin tällä hetkellä olevan vahvasti yläkoulussa.

Yläkoulussa pätevistä opettajista on suuri pula, aineelliset resurssit ovat niukat eikä laadukasta opetusta pystytä turvaamaan kaikille. Opiskelussaan erityistä tukea tai tavanomaisesta poikkeavia opetusjärjestelyjä tarvitsevat oppilaat ovat heikossa koulutuksellisessa asemassa. Vammaisten lasten lisäksi erityistä huomiota pyritään kiinnittämään muun muassa katulapsiin ja lapsiin, joiden perheet eivät tue lapsen koulunkäyntiä, vaan esimerkiksi tarvitsevat lapsia työvoimana tai eivät pidä vammaisen lapsensa lähettämistä kouluun tärkeänä.

Valtion ja kuntien hallinnoiman koulun rinnalla Tansaniassa toimii yksityisiä kouluja. Vastakkainasettelu yksityisten ja kunnallisten koulujen välillä on esillä lähes viikoittain mediassa. Yksityiset koulut pitävät kritiikin mukaan muun muassa kohtuuttoman korkeita lukukausimaksuja ja valitsevat siten epäoikeudenmukaisella tavalla oppilaitaan.

Perheemme on päässyt tutustumaan myös kansainvälisen koulun toimintaan poikiemme **Johanneksen** (15 v.) ja **Topiaksen** (11 v.) opiskelun kautta. Koulussa on oppilaita yli 50 maasta, joten inklusiivisen kasvatuksen haasteet ovat oppilaiden erilaisista kieli-, kulttuuri- ja koulutaustoista johtuen jatkuvasti esillä. Koulua pidetään yhtenä Afrikan parhaista, joten ero kunnallisiin kouluihin on suuri ja meissä vanhemmissa monenlaisia

Dar es Salaamissa kansainvälistä koulua käyvät Johannes ja Topias Naukkari-nen koulupuvuissaan.

ristiriitaisia tunteita herättävä.

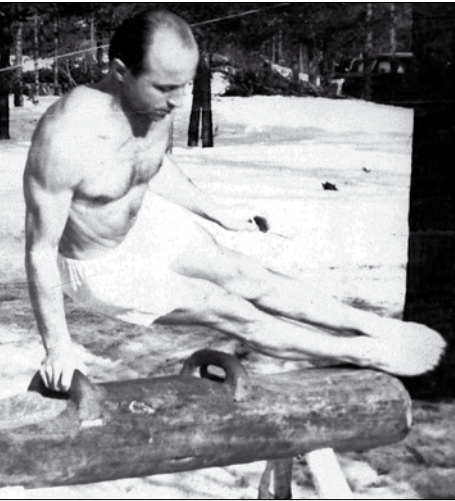
Joitakin ideoita tuomme ehkä mukanamme suomalaiseseen koulukeskusteluun. Erityisesti huomiomme on kiinnittynyt kodin ja koulun yhteistyömuotoihin, oppilasarviointiin sekä opetuksen vahvaan painotukseen tieteellisen, kriittisen ajattelun kehittämisessä ja tieteellisen metodin käytössä. Mielenkiintoinen on koulun vaatimus jokaisen oppilaan osallistumisesta vapaaehtoistyöhön. Johannes toimii apuna läheisen orpokodin lasten harrastustoiminnassa ja Topias auttaa liikuntavammaisia lapsia.

Kiswahilinkielisten, afrikkalaisten koulujen ja kansainvälisten koulujen lisäksi olemme osallistuneet Dar es Salaamin Suomi-koulun toimintaan, pojat oppilaina ja minä opettajana. Suomi-koulun oppilaita osa seuraa ikäryhmänsä suomalaista opetus suunnitelmaa ja oppisisältöjä helpottaakseen paluuta Suomeen. Osa opiskelee suomea vieraana kielenä opetellen puhumaan, kirjoittamaan ja lukemaan. Erilaisista taustoista ja valmiuksista huolimatta – tai ehkä juuri siksi – yhdessä opiskelu ja toisilta oppiminen on antoisaa ja mukavaa.

Tarja Ladonlahti

Kirjoittaja on vuorotteluvapaalla oleva avoimen yliopiston opettaja

Hevos-Heikin saavutukset

Hevos-Heikki voimistelee itse rakentamallaan hevosella Syvärillä vuonna 1943.

Yksi Suomen suurimmista olympiasankareista oli voimistelija **Heikki Savolainen** (1907–1997), ”Hevos-Heikki”, joka voitti 24 vuoden aikana yhdeksän olympiamitalia. Hänet promovoiin Jyväskylän yliopiston liikuntatieteen kunniaohjelmaksi vuonna 1982.

Liikunta- ja terveystieteiden tiedekunta järjesti lokakuussa Heikki Savolaisen syntymän satavuotisjuhlan, jossa oli kunniavieraina Savolaisen sukua ja maamme voimisteluveteraaneja.

Juhlan yhteydessä avattiin yliopiston museon rakentama näyttely, joka kertoo Savolaisen urheilu-urasta ja muista saavutuksista. Näyttelyssä ovat esillä hänen olympiamitalinsa sekä muuta materiaalia, jonka Savolaisen perikunta on lahjoittanut yliopistolle.

Heikki Savolainen erikoistui voi-

mistelijaksi vasta 18-vuotiaana. Ensimmäisen olympiamitalinsa hän sai Amsterdamin kisoissa 1928 hevosella ollessaan lomalla RUK:sta. Los Angelesin ja Berliinin olympialaisissa 1930-luvulla hän voitti yhteensä viisi mitalia. Samalla vuosikymmenellä hän opiskeli voimistelunopettajaksi ja lääkäriksi sekä teki töitä Suomen ensimmäisenä urheilulääketieteen opettajana.

Sota-aikana Savolainen palveli rintamalla lääkintäupseerina. Sodan jälkeen hän siirtyi Kajaanin kaupunginlääkäriksi. Ylipitkien työpäivien rasituksesta huolimatta hän voitti nelikymppisenä kaksi kultaa Lontoossa vuonna 1948 ja vielä yhden pronssin Helsingissä 1952.

Heikki Savolaisen ajatukset urheilusta olivat aivan päinvastaisia kuin

NOOAN ARKKI

Hyvä yritys

Hyvä yritys ei tarkoita samaa kuin onnistuminen, mutta vain hyvän yrityksen kautta onnistuminen tulee ylipäätään mahdolliseksi. Yrityksessä on kyse idean saattamisesta osaksi todellisuutta, ja onnistunut yritys saattaa luoda jotakin, mitä ei ollut olemassa ennen sitä.

Kaupallinen yritysmaailma on sodankäynnin jatke ainakin siinä mielessä, millaisia konsulttioppaita yritysten käyttöön kirjoitetaan. Sota voitetaan ennen taistelua sekä yritys-konsulttien että Sunzin retriikassa. Toisaalta saman ajan muut kiinalaiset sodankäynnin oppaat korostavat esimerkiksi hengel-listen rituaalien merkitystä sodankäynnissä.

Sama koskee konsulttien sano-
maa. Sen kuuntelemisesta on hyö-
tyä vain, jos todella uskoo kuule-
maansa ja toimii sen mukaisesti.
Muuten paraskin kehittämislue-
nto jää yritykseksi, rituaaliksi, joka ei
johda käytännön toimenpiteisiin.

Tosin tehokkainta olisi saada
kaikki muut uskomaan heidän omi-
en yritystensä epäonnistumiseen.
Tämä vaatii enemmänkin herkkyyt-
tä ja luovuutta kuin suoraa voimaa,
sillä tuolloinhan varsinaista sotaa
ei tarvitse koskaan käydä. Onnistu-
nutta yritystä suunnittelevan kan-
nalta vaarallisinta onkin, jos mikään
ympäriössä maailmassa ei tunnu
miltään, sillä tämä johtuu havain-
noitsijasta, ei ympäröivän maail-

man sävyttömyydestä.

Kaikka ei kuitenkaan tarvitse aina havaita itse. Kaivoksissakin käytettiin ennen elektronisten ilmaisimien aikakautta kanarialintuja, jotka olivat erityisen herkkiä häikäsa-suille. Kaivosmiesten hengen kannalta ratkaiseva herkkyyks oli siis

Hotelli Milton

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin (014) 3377 900 info@hotellimilton.com
www.hotellimilton.com

nykyajan trendikkäät aatteet. Ammattööriys oli hänelle kaikki kaikessa. Urheilussa oli kyse terveyttä kehittävästä paremmuuden tavoittelusta, ei ansion hankkimisesta ja setelien jakelusta.

Savolaisen hampaissa olivat myös ”liian helpot” palloilulajit, etenkin jääkiekko, jota hän ei halunnut koulujen liikuntatunteja sotkemaan. Sellaista kammotusta kuin golf hän ei pitänyt lainkaan urheiluna. Nykyaikainen telinevoimistelu oli hänestä liian akrobaattista hullutusta ja maraton nivelet tuhoavaa vaahtopääjuoksua.

Heikki Savolaisen elämäntyötä esittelevä näyttely on esillä vuoden loppuun asti L-rakennuksen yläaulassa.

ulkoistettu häkin sisään vangitun linnun tehtäväksi.

Yrittäminen sisältää epäonnistumisen mahdollisuuden, mutta se ei voi sisältää onnistumisen pakkoa. Jonkin asian yrittäminen on riski, jonka panos vaihtelee hetken mielipahasta toimeentulon menettämiseen. Toisaalta ihminen voi vain yrittää luoda entistä paremman tuotteen tai yrittää tehdä oman työnsä entistä paremmin. Mikäli yritys onnistuu, se on osoitus taidosta tehdä abstraktista mielikuvasta totta. Todistus hyvästä yrityksestä.

Nooa

Strategiklubi

Vuonna 1986 alumnitoimintaan perustettu Strategiklubi tarjoaa mahdollisuuden pohdintoihin, keskusteluihin, sparraukseen ja välillä viihteelliseen yhdessäoloon. Jatko-opintoja työn ohessa suorittaville se tarjoaa samalla tukevan ja pitkäaikaisen tukiryhmän. Jäseneksi liittyminen joukkoon, jossa elinkeinoelämä ja yliopisto ovat vahvasti edustettuina, on mahdollista niin henkilökohtaisesti kuin yritysjäsenyydenkin kautta. Toimintakauden 2007–2008 oltermannina toimii toimialajohtaja Keijo Valve, Keskimaa Osk.

Lisätietoja:

Klubin sihteeri Pirjo Heikkinen, Jyväskylän yliopisto, puh. 040 567 7723 tai (014) 260 1030, pirjo.heikkinen@strategiklubi.inet.fi ja emeritusprofessori Pertti Kettunen, puh. 050 522 7223, pertti.kettunen@jyu.fi

www.strategiklubi.fi

Ruumiillisuus rakentaa identiteettiä

Martti Silvennoinen & Timo Laine (toim.)
KUKA MINÄ SITTEEN OLEN?
 Opiskelijoiden kirjoituksia ruumiillisuudesta ja identiteetistä

Martti Silvennoinen ja Timo Laine (toim.) (2007) *Kuka minä sitten olen? Opiskelijoiden kirjoituksia ruumiillisuudesta ja identiteetistä. Liikuntatieteellinen Seura.*

Kulttuurissamme vallitsee dualistinen käsitys ihmisruumiista, jonka mukaan ruumiillisuus jakautuu henkiseen ja fyysiseen puoleen. Inhimillisenä kokemuksena ruumiillisuus kuitenkin näyttäytyy moniulotteisena – fyysisyyden lisäksi henkilökohtaisena, sosiaalisena, kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

Martti Silvennoinen ja Timo Laine koostivat antologian Jyväskylän yliopistossa järjestetyille ”Ruumiillisuus ja identiteetti” -kurssille vuosina 1999–2006 osallistuneiden opiskelijoiden kirjoituksista. Teoksessa opiskelijat kertaavat ruumiillisuuteen liittyviä muistoja ja tunnelmia elämänsä varrelta ja pohtivat ruumiillisuuden vaikutusta identiteetinsä rakentumiseen.

Koska äänessä ovat liikuntapsykologian opiskelijat, monet kirjoitta-

jista peilaavat ruumiillisuuttaan urheilun ja liikunnan kautta ja kertovat niiden vahvasti määrittäneen identiteettiään. Urheilijan suhde ruumiiseensa on ristiriitainen: ruumista on toisaalta vaalittava, toisaalta sitä on jatkuvasti rääkättävä ääri rajoille saakka. Ruumista kuvaillaan teksteissä työväliseksi ja taakaksi, toisaalta se koetaan myös ylpeyden ja mielihyvän lähteeksi.

Teksteistä kuultaa aiheen henkilökohtaisuus ja herkkyyks. Urheilijakaan eivät vältty kulttuurin tuottamilta ulkonäköpaineilta, jotka heijastuvat myös minuuden muodostumiseen. Kirjoittajat liittävät ruumiillisuuteen niin onnistumisen kokemuksia kuin kipeitäkin muistoja, mutta kenellekään aihe ei ole yhdenmukaista. -JK

Kaksi katsausta valtio-opin tuoreisiin tutkimusaiheisiin

Taru Haapala ja Hanna-Mari Kivistö (toim.) 2007. *Vai pelkkää retoriikkaa? 9: Tutkimuksia poliittisesta ilmaisusta, tilasta ja toiseudesta. Jyväskylän yliopisto, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, valtio-oppi, julkaisuja 79.*

Taru Haapala ja Hanna-Mari Kivistö (toim.) 2007. *Vai pelkkää retoriikkaa? 10: Aika poliittisia siirtoja!*

Paluita, hetkiä, näköaloja. Jyväskylän yliopisto, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, valtio-oppi, julkaisuja 80.

Valtio-opin julkaisusarja *Vai pelkkää retoriikkaa?* on elvytetty muutaman vuoden tauon jälkeen kahdella Taru Haapalan ja Hanna-Mari Kivistön toimittamalla kokoomateoksella, Tutkimuksia poliittisesta ilmaisusta, tilas-

ta ja toiseudesta sekä *Aika poliittisia siirtoja!* Paluita, hetkiä, näköaloja.

Vai pelkkää retoriikkaa? -sarja tarjoaa laadukkaiden gradujen tekijöille julkaisukanavan, jossa voi esitellä omaa tutkimustaan tiiviini artikkelin muodossa. Osa teksteistä on referoivia, toisissa paneudutaan syvällisemmin johonkin tutkimuksen osaan. Tuoreista julkaisuista saa erinomaisen kuvan siitä, minkälaiset

Tieteentekijöiden liiton 40-vuotinen taival kirjaksi

Mika Kallioinen (2007) Tieteentekijän muuttuva kuva. Vammalan kirjapaino.

1950-luvun alussa Helsingin yliopiston assistentit alkoivat vaatia korotuksia mataliin palkkoihinsa. He uhkasivat joukkoirotisanoutumisilla ja saivatkin tahtonsa läpi. Vuonna 1966 oltiin taas umpikujassa palkkojen suhteen. Muidenkin yliopistojen assistentit liittyivät taistoon ja Korkeakoulujen Assistenttiliitto sai alkunsa 1967. Sitten liitto laajeni ajamaan muidenkin akateemisten ammattiryhmien etuja ja muutti nimensä Tieteentekijöiden liitoksi.

Mika Kallioinen on kirjoittanut liiton 40-vuotishistoriikin, jossa käydään läpi Tieteentekijöiden liiton toimintahistoriaa; sen kohtaamia haasteita ja kiistakysymyksiä sekä kes-

keisimpiä saavutuksia. Kallioisen mukaan yliopistolaitoksesta keskusteltaessa usein unohdetaan inhimillinen näkökulma. Niinpä hän ei tyydy vain kertaamaan organisaation historiaa, vaan myös valottaa yliopistoissa työskentelevien tieteentekijöiden – assistenttien, tuntiopettajien, apurahatutkijoiden jne. – asemaa ja siinä tapahtuneita muutoksia.

Teos tarkastelee aihettaan henkilöstön ja sen edunvalvonnan näkökulmasta. Kaikista akavalaisista liitoista Tieteentekijöiden liiton jäsenet ovat useimmin määräaikaisissa työsuhteissa. Yli 70 % liiton jäsenistä tekee pätkätöitä. Liiton keskeisenä tehtävänä palkkaedunvalvonnan lisäksi onkin ollut pätkätöiden vähentäminen. Liitto pyrkii myös kohentamaan jäsentensä oikeustur-

vaa ja vaikuttamaan yliopistojen rahoitukseen lisätäkseen heidän työllistymismahdollisuuksiaan. -JK

aiheet ovat valtio-opin opinnäytteissä pinnalla ja minkälaisin menetelmin niitä lähestytään.

Tutkimuksia poliittisesta ilmaisusta, tilasta ja toiseudesta osoittaa, kuinka otsikossa mainitut teemat voidaan lukea esiin monin eri tavoin. Aiheet sivuavat Yhdysvaltoja, mutta myös Venäjä ja muu Eurooppa ovat koosteessa mukana. Myös esimerkiksi runous, utopiakirjalli-

suus, kaupunkipoliitiikka ja kuntaliitokset ovat kiinnostaneet tuoreita maistereita.

Aika poliittisia siirtoja! Paluita, hetkiä, näköaloja -osan aiheissa liikutaan Augustinuksen ajasta suomalaiseseen työmarkkinaretoriikkaan. Muun muassa ironia, maaseudun määrittelemisen, lehdistö ja alkoholipoliitiikka vilahtelevat otsikoissa. -AK

Lukutaito kuvastuu lasten kehittyvissä aivoissa

Psm Tiina Parviaisen psykologian väitöskirja *Cortical Correlates on Language Perception: Neuromagnetic Studies in Adults and Children* tarkastettiin 15.10. Vastaväittäjänä oli professori David Poeppel (University of Maryland) ja kustoksena professori Heikki Lyytinen.

Lasten television katselulla yhteys oppimistuloksiin

FL Pasi Reinikaisen kasvatustieteen väitöskirja *Sequential Explanatory Study of Factors Connected with Science Achievement in Six Countries: Finland, England, Hungary, Japan, Latvia and Russia. Study based on TIMSS 1999* tarkastettiin 26.10. Vastaväittäjänä oli professori Svein Lie (Oslo yliopisto) ja kustoksena professori Jouni Viiri.

Voimaharjoittelu sopii fibromyalgiaa sairastaville naisille

THM Heli Valkeisen liikuntalääketieteen väitöskirja *Physical fitness, pain and fatigue in postmenopausal women with fibromyalgia: effects of strength training* tarkastettiin 26.10. Vastaväittäjänä oli apulaisprofessori Kaisa Mannerkorpi (Göteborg University) ja kustoksena professori Urho Kujala.

Oppilaat tarvitsevat useita esimerkkejä omaksuakseen uuden fysiikan ilmiön

FK Olavi Hakkaraisen fysiikan väitöskirja *Pupils' mental models of a pulley in balance, and how the models are changed by successive pulley demonstrations* tarkastettiin 9.11. Vastaväittäjänä oli professori Jouni Viiri ja kustoksena professori Jukka Maalampi.

Kielisalkku on toimiva työväline kieltenopetuksessa ja suullisen kielitaidon arvioinnissa

FL Hannele Karan kasvatustieteen (opettajankoulutuslaitos) väitöskirja *"Ermutig mich Deutsch zu sprechen" - Portfolio als Evaluationsform von mündlichen Leistungen* tarkastettiin 10.11. Vastaväittäjänä oli dosentti Sauli Takala (Åbo Akademi) ja kustoksena professori Pauli Kaikkonen.

Järvien bakteerit hillitsevät ilmastonmuutosta

FM Sami Taipaleen limnologian ja hydrobiologian väitöskirja *Bacterial-mediated terrestrial carbon in the foodweb of humic lakes* tarkastettiin 10.11. Vastaväittäjänä oli professori Dag O. Hessen (Oslo yliopisto) ja kustoksena professori Roger Jones.

Musiikkiterapiassa vuorovaikutus ja motiivoiva työskentely käynnistyvät ilman sanoja

FL Esa Ala-Ruonan musiikkiterapiain väitöskirja *Alkuarviointi kliinisenä käytäntönä psyykkisesti oireilevien asiakkaiden musiikkiterapiassa – strategioita, menetelmiä ja apukeinoja* tarkastettiin 16.11. Vastaväittäjänä oli professori Kimmo Lehtonen (Turun yliopisto) ja kustoksena professori Jaakko Erkkilä.

Nykyrehtorista tullut yhteistyöverkoston johtaja

KM Aarne Mäkelän kasvatustieteiden väitöskirja *Mitä rehtorit todella tekevät. Etnografinen tapaustutkimus johtamisesta ja rehtorin tehtävistä peruskoulussa* tarkastettiin 16.11. Vastaväittäjänä oli professori Esko Kalaoja (Oulun yliopisto) ja kustoksena professori Pentti Moilanen.

Lukemisen taitoja ja vaikeuksia voidaan ennakoida jo leikki-ikäisistä

PsL Anne Puolakanahan psykologian väitöskirja *Early Prediction of reading skills – Phonological awareness and related language and cognitive skills in children with familial risk for dyslexia* tarkastettiin 16.11. Vastaväittäjänä oli professori Rauno K. Parrila (University of Alberta, Canada) ja kustoksena professori Timo Ahonen.

Hivenaineilla on keskeinen rooli vanhuusiän sairauksien synnyssä

MSc Min-Qin Renin soveltavan fysiikan väitöskirja *Nuclear microscopy: development and applications in atherosclerosis, Parkinson's disease and material* tarkastettiin 16.11. Vastaväittäjänä oli Dr. Karen Kirkby Reader (University of Surrey, UK) ja kustoksena professori Harry J. Whitlow.

Identiteetin kehitys jatkuu nykyisin pitkälle aikuisuuteen

KM Päivi Fadjukoffin psykologian väitöskirja *Identity formation in adulthood* tarkastettiin 17.11. Vastaväittäjänä oli professori Jane Kroger (Tromssan yliopisto, Norja) ja kustoksena professori Lea Pulkkinen.

Akateemisia siirtolaisia tarvitaan suomalaisessa korkeakoulujärjestelmässä

YTM David Hoffmanin yhteiskuntapolitiikan väitöskirja *The Career Potential of Migrant Scholars in Finnish Higher Education: Emerging Perspectives and Dynamics* tarkastettiin 17.11. Vastaväittäjänä toimi professori Christine Musselin (Centre de Sociologie des Organisations Sciences Po, Paris) ja kustoksena professori Marja Järvelä.

Television katselu heikentää opintomenestystä

Pasi Reinikainen on tutkinut 8. luokkalaisten luonnontieteiden osaamista selittäviä tekijöitä Suomessa, Englannissa, Unkarissa, Japanissa, Latviassa ja Venäjällä. Reinikaisen mukaanryhmyöskentely ja tietokoneen käyttö opetuksessa olivat käänteisesti yhteydessä opintomenestykseen.

– Perusilmiöt tulisi omaksua oman kokemuksen kautta ennen kuin opittavaa asiaa tutkaillaan eri välineiden avulla. Ehdottomia kieltöjä ei kuitenkaan pidä tehdä yksittäisen tutkimuksen perusteella. Tietokoneen käyttö on kuitenkin havaittu edistävän oppilaiden ongelmanratkaisutaitoja ja ryhmätyöt palvelevat yhteistyökykyä ja oppilaiden sosiaaliumista.

Myös television katselulla havaittiin olevan negatiivinen yhteys Suomen koululaisten suorituksiin. Luonto- ja tiedeohjelmat näyttivät tosin auttavan luonnontieteiden omaksumista. Tulisiko vanhempien kieltää TV kotoon vai tuputtaa lapsille luontodokumentteja?

– Televisiota tulisi katsoa vähemmän. Vanhempien tulisi keskustella lasten kanssa ja analysoida ohjelmien sisältöjä. Luonto-ohjelmia voitaisiin hyödyntää opetuksessa enemmän, koska ne avaavat uuden näkökulman aiheeseen. Televisiosta opittujen asioiden kytkeyminen koulussa opittuun tietoon edistää luonnontieteiden omaksumista.

Suomi on ollut PISA-tilastojen kärjessä ja etenkin japanilaiset ovat vierailleet tutustumassa koulutusjärjestelmäämme. PISA-turismi ei kuitenkaan välttämättä tuota tulosta, koska tekijät opintomenestyksen taustalla ovat kulttuurisidonnaisia:

– Koulutuspoliittisia päätöksiä ei tulisi tehdä pelkästään kansainvälisten rankinglistojen perusteella, koska niissä asiayhteydestään irrotetut yksittäiset tulokset saattavat olla harhaanjohtavia eikä niitä usein osata tulkita oikein. Kansainväliset indikaattorit perustuvat usein talous- ja tehokkuusajatteluun, eivätkä kuvaa oikealla tavalla ympäristöjä missä tulokset tehdään. Olenkin hyödyntänyt tutkimuksessani monitasomallinnusta ja luonut joka maalle omat skaalat, jotta tulokset olisivat helpommin ymmärrettäviä ja hyödynnettäviä, Reinikainen kertoo. -JK

Ensimmäisen unkarilaisen runoilijan myyttiä purkamassa

FM Péter Kőszeghy’n hungarologian väitöskirja *Magyar Alkibiades – Balassi Bálint élete* tarkastettiin 17.11. Vastaväittäjänä oli professori Mihály Balázs (Szedgin yliopisto, Unkari) ja kustoksena professori Tuomo Lahdelma.

Uusi ratkaisu riippumattomien komponenttien ongelmaan

FM Seija Sirkian tilastotieteen väitöskirja *Spatial Sign and Rank Based Scatter Matrices with Applications* tarkastettiin 17.11. Vastaväittäjänä oli professori Christophe Croux (Katholieke Universiteit Leuven, Belgia) ja kustoksena professori Hannu Oja.

PISAn lukukokeen tekstit eivät kiinnosta poikia

FM Sari Sulkusen suomen kielen väitöskirja *Text Authenticity in International Reading Literacy Assessment. Focusing on PISA 2000* tarkastettiin 17.11. Vastaväittäjänä oli professori Karin Taube (Uumajan yliopisto) ja kustoksena emeritusprofessori Matti Leiwo.

Oppimiskäsitykset vaikuttavat oppimisympäristöjen suunnittelussa

KTM Ari Wahlstedtin informaatioteknologian väitöskirja *Stakeholders' conceptions of learning in learning management systems development* tarkastettiin 19.11. Vastaväittäjänä oli professori Erkki Sutinen (Joensuu yliopisto) ja kustoksena professori Pasi Tyrväinen.

vitriini

Tontut tuovat joulun

Mikä?

Kaksi joulutonttua, tyttö ja poika. Tontut on valmistettu villalangasta ja huovasta 1980-luvulla. Niiden korkeus on noin seitsemän senttiä.

Kuka?

Tontut teki OKL:n käsityöopettaja **Anna-Liisa Voittosaari** opiskelijoille mallitoiksi. Ne ovat osa Voittosaaren museolle lahjoittamaa aineistoa. Voittosaari työskenteli OKL:ssa vuosina 1962–1991.

Miksi?

– OKL:n käsityöt olivat sellaisia, joita voi helposti tehdä lapsilla. Alkuvuosina jouluaskarteluja tehtiin pääasiassa paperista, kartongista ja villalangasta. Myös olki oli suosittu materiaali. Myöhemmin käyttöön tulivat huopa ja metallifolio, muistelee Voittosaari.

Tontut on tehty kieputtamalla villalankaa pahvin ympärille.

– Ensin kierrettiin kädet suorakaiteen muotoisen pahvinpalan lyhyelle sivulle, irrotettiin ne ja sidottiin. Sen jälkeen kieputettiin vartalo. Tonttulakki tehtiin viimeisenä.

Jouluaskarteluissakin on nähtävissä muotiaiheita ja trendejä.

– Yhteen aikaan tehtiin punatulkkuja ihan kyllästymiseen saakka.

Voittosaari valmistui käsityöopettajaksi vuonna 1949.

– Tuolloin opiskelijoilla teetettiin joka vuosi samat harjoitustyöt. Vähitellen opiskelijoille annettiin enemmän valinnan vapautta keksiä lapsille sopivia käsitöitä ja luovuttiin vanhanajan hienousvaatimuksista. Ei tarvinnut enää tehdä talousesiliinaa, Voittosaari naurahtaa.

TV1:n Tosi tarinassa joulupäivänä 25.12. klo 20 **Liisa Tuomi-Nikula** ja **Toini Karivalo** muistelevat Jyväskylän Seminaarinmäen ja koulujen jouluperinteitä 1920-luvulla. Ohjelman on käsikirjoittanut ja ohjannut **Esa Sironen**.

Tässä sarjassa kerrotaan Jyväskylän seminaarin, kasvatusopillisen korkeakoulun ja yliopiston historian pieniä tarinoita yliopiston museon tallentamien esineiden kautta. Museon perusnäyttely on tällä hetkellä suljettu S-rakennuksen peruskorjauksen vuoksi.

Companies providing care are still searching for their role

The population of Finland is ageing and the municipalities are getting poorer. This equation offers a niche in the market for entrepreneurs providing care services. The field is still new in Finland because the citizens are accustomed to the both the state and municipalities providing and financing care services.

Marja-Liisa Hiironen, who works as development manager of the Social and Health Services unit at Central Ostrobothnia University of Applied Sciences, studied the role of care service companies in helping to maintain the activity of elderly people still living in their own homes. She conducted her research by sending out a survey to elderly people, care service entrepreneurs,

and the municipal decision-makers in the Kokkola area.

The elderly citizens' need for care services usually begins with requiring cleaning assistance.

– Other support services, such as transportation for running errands, or meal deliveries, are needed as well.

In the future, care services will be organized through the cooperation of different parties.

– It is practical to divide the tasks. House calls made by the municipality are important in mapping out the need for services and making plans regarding services. The municipalities also often pre-select companies, the services of which could be offered to the elderly to be purchased e.g. with a service voucher. Due to

these issues, it is difficult to imagine the public sector not being involved in the production of care services. Otherwise, certain services could cease to be available, Hiironen remarks.

Care Service entrepreneurs often find themselves having to provide for two customers: the municipality and its elderly inhabitants.

– The study shows that care service providers are still searching for their role and field of operation. In the future, the entrepreneurs are faced with the challenge of distinguishing themselves from other companies in the same field. Cooperation between different actors also provides both challenges and possibilities.

Physical Exercise and Theatre Help Maintain Balance

– Standing on the stage of a theatre alone for two hours is analogous to running a marathon or writing a doctoral dissertation, laughs Professor of Sport Pedagogy **Lauri Laakso**, whose career as an actor culminates in the monologue “Notes from Underground”, which is currently playing at Huoneteatteri in Jyväskylä. The play is based on a novel by Fyodor Dostoyevsky.

Laakso, who will turn 60 in December, is currently on a leave of absence from his job and working on one of his favourite topics as a Senior Research Fellow of the Academy of Finland.

– I have been involved in studying the health habits of Finnish youth since 1977. The increasing immobility of young people is one of our greatest challenges. It has various effects on the whole of society.

The focus in the training of physi-

cal education teachers has gradually shifted from physical exercise to student-centeredness.

– In class, the teachers must also be able to get the students with negative attitudes towards exercise to participate. In these kinds of situations, the interaction skills of teachers and their ability to face the students are emphasized.

For Laakso, theatre balances out life.

– It is a great way to distance oneself from work. I recommend taking up culture as a hobby for all researchers.

Boost your career as a researcher by working abroad

PhD student **Simo Mikkonen** has had a busy autumn: he defended his doctoral dissertation in November and in December he will head

out to the U.S., to Stanford University, with his family. Mikkonen's foreign stint is enabled by a Fulbright Center grant.

At Stanford, Mikkonen will initiate a new research project, which will deal with the Cultural Cold War, i.e. the way the Soviet Union used culture as a weapon in the Cold War against the United States.

– Stanford has a great deal of expertise regarding the Soviet Union and the university cooperates with archives in Moscow. Besides doing research, I aim to make good contacts, publish articles and get guidance from the local experts.

Anyone wishing to go abroad should keep a close eye on grants so that they don't miss the chance of their lifetime.

– The University could organize events, which would give information about these options and about the benefits of studying abroad. The University should also support those returning from researcher exchange with a grant for a few months, Mikkonen suggests.

Väitöksiä

30.11. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **KM Pasi Savonmäen** kasvatustieteen (OKL) väitöskirjan *Opettajien kollegiaalinen yhteistyö ammattikorkeakoulussa* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Pasi Sahlberg (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Pauli Kaikkonen.

30.11. klo 12, MaA 211. **Psm Markku Jokisaaren** psykologian väitöskirjan *Attainment and Reflection: The Role of Social Capital and Reflection: The Role of Social Capital and Regrets in Development Regulation* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Alexandra Freund (University of Zurich) ja kustoksena professori Jari-Erik Nurmi.

30.11. klo 12, Villa Rana, Paulaharjun sali. **Ph.D. Ferrante Nerin** luonnontieteellisen alan väitöskirjan *Fitness Diversity Adaption in Memetic Algorithms* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä KTT Jouni Lampinen (Vaasan yliopisto) ja kustoksena professori Raino Mäkinen.

1.12. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **FM Tiina-Riitta Lapin** etnologian väitöskirjan *Neuvottelu tilan tulkinnoista. Etnologinen tutkimus sosiaalisen ja materiaalisien ympäristön vuorovaikutuksesta jyväs kyläläisissä kaupunkipuhunnoissa* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Kirsi Saarikangas (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Pirjo Korkiakangas.

1.12. klo 12, Villa Rana, Paulaharjun sali. **FM Miika Leikkaan** matematiikan väitöskirjan *Projected measures on manifolds and incomplete projection families* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Pertti Mattila (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Esa Järvenpää.

5.12. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **YTM Tomi Kankaisen** sosiologian väitöskirjan *Yhdistykset, instituutiot ja luottamus* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Jussi Simppu (Stakes) ja kustoksena professori Martti Siisiäinen.

5.12. klo 12 Villa Rana, Paulaharjun sali. **Tkl Kaija Arhion** yrittäjyyden

väitöskirjan *Luova laatu ja arvoinnovaatit oppivan verkoston tuottamina* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori, dosentti Pasi Malinen (Turun kauppakorkeakoulu) ja kustoksena professori Matti Koiranen.

7.12. klo 12, Agora, Auditorio 3. **KTL Eila Heikkisen** yrittäjyyden väitöskirjan *Yrittäjän persoonallisuus ja sen yhteys yrityksen kasvuun big five -teorian mukaan tarkasteltuna* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Ahti Lehtomaa (Lappeenrannan teknillinen yliopisto) ja kustoksena professori Matti Koiranen.

8.12. klo 12, Juomatehtaan auditorio, JT 120. **FL Ulla Huhtamäen** taidehistorian väitöskirjan *Heittäydys vapauteen. Avantgarde ja Kauko Lehtisen taiteen murros 1961–1965* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Tuija Hautala-Hirvioja (Lapin yliopisto) ja kustoksena professori Annika Waenerberg.

8.12. klo 12, Musica, M103. **FM Anu Sivusen** puheviestinnän väitöskirjan *Vuorovaikutus, viestintäteknologia ja identifioituminen hajautetuissa tiimeissä* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä VTT, dosentti Jukka Lipponen (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Maarit Valo.

8.12. klo 12, Agora, Auditorio 2. **Psm Sami Määtän** psykologian väitöskirjan *Achievement strategies in adolescence and young adulthood* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori, Dr. Inge Seiffge-Krenke (University of Mainz) ja kustoksena professori Jari-Erik Nurmi.

10.12. klo 12, Agora, auditorio 3. **YTM Jarmo Hämäläisen** väitöskirjan *Processing of Sound Rise Time in Children and Adults with and without Reading Problems* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professor Kenneth Hugdahl (University of Bergen) ja kustoksena professori Heikki Lyytinen.

11.12. klo 12, Agora, Auditorio 1. **YTM Minna Torpan** psykologian väitöskirjan *Pathways to Reading Acquisition: Effects of Early skills, Learning Environment and Familial Risk for Dyslexia* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Richard Wagner

(Florida State University) ja kustoksena professori Heikki Lyytinen.

14.12. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **YTL Asko Tolvasen** tilastotieteen väitöskirjan *Latent growth mixture modeling: A simulation study* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä dosentti Tapio Nummi (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori Esko Leskinen.

14.12. klo 14, Villa Rana, Paulaharjun sali. **FM Juhani Takkisen** matematiikan väitöskirjan *Mappings of finite distortion: Formation of cusps* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Stanislav Hencl (Charles University, Tsekinmaa) ja kustoksena professori Pekka Koskela.

15.12. klo 12, päärakennus, C4. **FM Helena Kantasen** yhteisöviestinnän väitöskirjan *Stakeholder Dialogues and Regional Engagement in the Context of Higher Education* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori A.A. Betteke van Ruler (Amsterdamin yliopisto) ja kustoksena emeritusprofessori Jaakko Lehtonen.

15.12. klo 12, Villa Rana, Blomstedtin sali. **FL Maria Kelan** suomen kielen väitöskirjan *Jumalan kasvot suomeksi. Metaforisaatio ja erään uskonnollisen ilmauksen synty* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Tapani Harviainen (Helsingin yliopisto) ja dosentti Jaakko Leino (Helsingin yliopisto) ja sekä kustoksena professori Aila Mielikäinen.

15.12. klo 12, Juomatehtaan auditorio, JT120. **FM Tuuli Lähdesmäen** taidehistorian väitöskirjan *Kuohahdus Suomen kansan sydäimestä. Henkilömonumentti diskursiivisena ilmiönä 1900-luvun lopun Suomessa* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä FT, dosentti Tutta Palin (Turun yliopisto) ja kustoksena professori Annika Waenerberg.

15.12. klo 12, Villa Rana, Paulaharjun sali. **FL Kimmo Mäkilän** journalistiikan väitöskirjan *Tuhoa, tehoa ja tuhlausta. Helsingin Sanomien ja New York Timesin ydinaseutisoinnin tarkastelua diskursianalyttisestä näkökulmasta 1945–1998* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Heikki Luostariinen (Tampereen yliopisto) ja dosentti

Esitän sydämelliset kiitokseni merkkipäiväni monimuotoisesta muistamisesta ja nimikkorahastoni kartuttamisesta nuorten tutkijoidemme tukemiseksi.

Kiitän koko henkilökuntaamme, opiskelijoitamme ja yhteistyökumppaneitamme erinomaisesta yhteistyöstä ja toivotan teille kaikille

Rauhaisaa joulua ja menestystä vuodelle 2008

*Aino Sallinen
rehtori*

JONNA MARKKULA

Pekka Visuri (Maanpuolustuskorkeakoulu) sekä kustoksena professori Raimo Salokangas.

Tapahtumia

4.12. klo 18, Villa Rana, Paulaharjun sali. **Studia Generalia, Yhteiskunta ja kritiikki.** Raija Julkunen: Vanha ja uusi työ työprosessiteorian valossa. Lisätietoja: Olli-Pekka Moisio, puh. (014) 260 3123, olmoisio@yfi.jyu.fi.

11.-12.12. pääarakennuksen aula. **Jyväskylän yliopiston perinteinen joulutori.** Yliopiston pr-tuotteita sekä kirjaston ja luontomuseon tuotteita. Myyjäiset ovat avoinna molempina päivinä klo 10-15. Lisätiedot: Kalevi Luoma, puh. (014) 260 1049, 050 564 9006, kalevi.luoma@adm.jyu.fi

11.12. klo 16.15, yliopiston pääarakennus, C1. **Emeritusluentosarja:** professori, emeritus Toivo Nygård: Ajan vaatimus ja historioitsijan tehtävä. Lisätietoja: Anneli Hietaluoma,

puh. (014) 260 3721, anneli.hietaluoma@jyu.fi.

12.12. klo 17, Jyväskylän kaupunginkirkko. **Seminaarinmäen kauneimmat joululaulut.** Ohjelmassa mm. yhteislaulua, jouluisia sanoja ja musiikkiesityksiä. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Lisätietoja: Asta Ruodemäki, puh. (014) 260 1016, asta.ruodemaki@adm.jyu.fi.

13.12. klo 9.15, Agora, Auditorio 1. **Maisteriohjelma-symposium.** Ohjelmassa mm. tietoa hyvistä vieraskielisten maisteriohjelmien laatukriteereistä, koulutuksen laatujärjestelmistä ja koulutuksen tuotteistamisesta. Tilaisuus on kaikille avoin. Lisätietoja: Tuula Maijanen, puh. (014) 260 1072, tuula.maijanen@adm.jyu.fi.

17.12. klo 14, Agora, Auditorio 2. **Sisäinen infotilaisuus yliopistolaitoksen uudistamisesta.** Lisätiedot: Sakari Liimatainen, puh. (014) 260 1077, sakari.liimatainen@adm.jyu.fi, www.jyu.fi/hallinto/kehi/yliopistolaitos_uudistuu.

2008

17.-19.1. **International Conference on Children's Literature and Culture - Metamorphic Spaces in Children's Literature and Culture.** Lisätiedot: Sanna Lehtonen, puh. (014) 260 1304, 0400 772 699, metamorphoses2008@jyu.fi.

26.1. klo 10, Seminaarinmäki, L-rakennus. **Kielten laitoksen alumnipäivä.** Lisätietoja: Tarja Leppäaho, puh. (014) 260 1500, taleppa@campus.jyu.fi.

1.-2.2. **Suomi toisena kielenä ja monikielisyys -konferenssi.** Järjestäjänä Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitos. Lisätietoja: Mia Halonen, puh. (09) 731 5224, 045 136 9444, mia.halonen@kotus.fi, <http://ktl.jyu.fi/ktl/s2>.

7.-9.2. Agora, Auditorio 2. **Kertomuksen tutkimuksen päivät 2008 - Murtuva kertomus.** Lisätiedot: Tuija Saresma, puh. (014) 260 1315, kertomus08@jyu.fi.

AVANCE

MBA

Kokeneen liikkeenjohdon koulutusohjelma jo vuodesta 1989

- Työn ohessa suoritettava valtakunnallinen 100 opintopisteen laajuinen ohjelma, opetusta Jyväskylässä, Helsingissä ja Tampereella
- Opiskelijan tukena henkilökohtainen opintojen ohjaus ja laaja kurssitarjonta
- Opinnot kytetään oman organisaation strategiseen kehittämiseen
- Korkeakoulujen arviointineuvoston akkreditoima MBA ohjelma

Lisätiedot:

(014) 260 3691, helene.eriksson@cec.jyu.fi

(014) 260 3685, sirpa.seppanen@cec.jyu.fi

www.cec.jyu.fi/avance

Aikuiskoulutuksen laatuyltiopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Täydennyskoulutuskeskus

